

NÆRINGSLIVSMAGASINET

NR. 07 • 2020 • ÅRGANG 26
LØSSALG: 79 KR

Rosenkilden

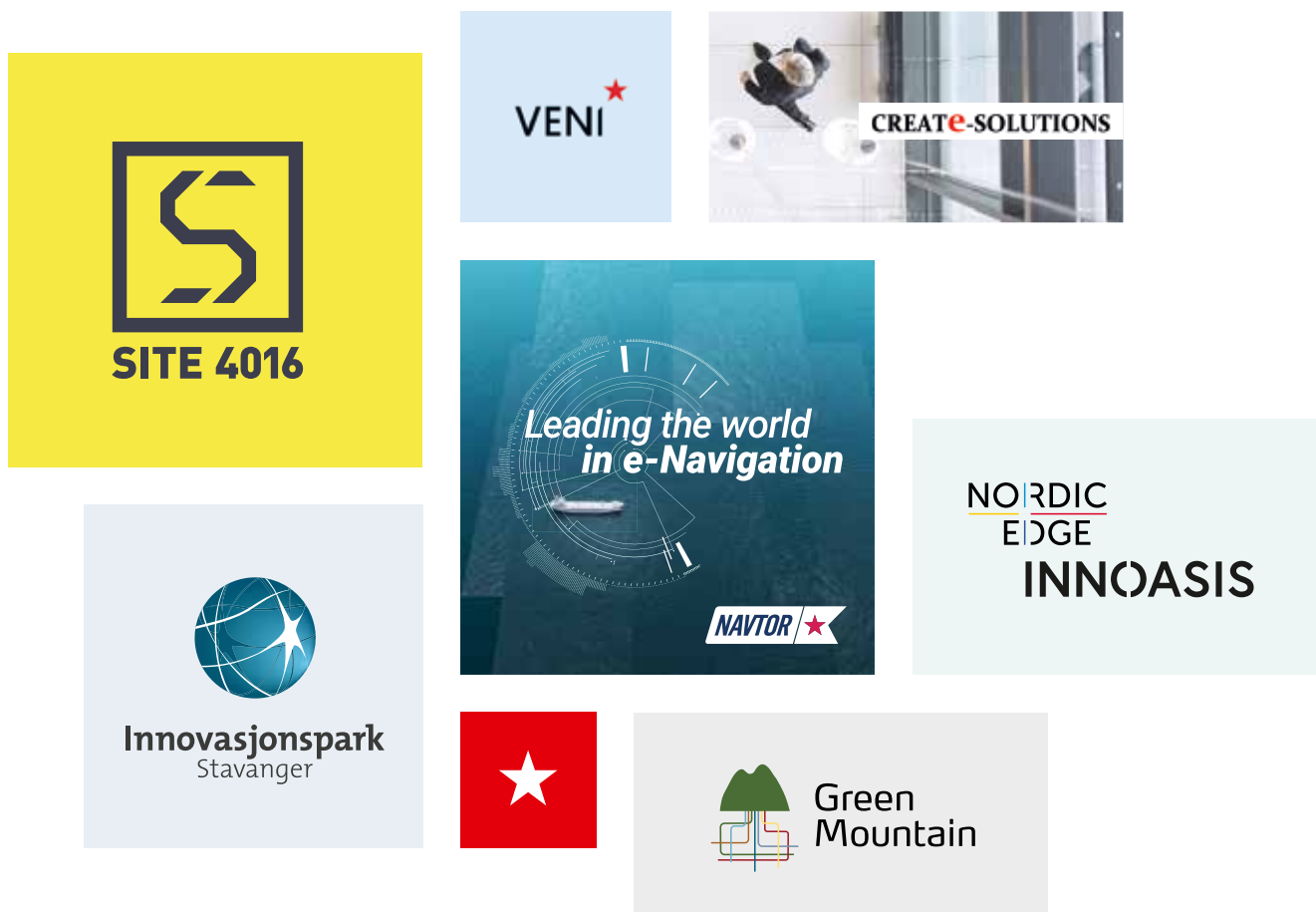
Nei – og atter nei!

400 klager og innsigelser har Fylkesmannen i Rogaland fremmet de siste tre årene mot lokale vedtak i kommunene. Hvor demokratisk er det?

Side 6-15

I Smedvig investerer vi kapital og tilfører kompetanse i prosjekter vi tror på. Felles for dem alle er at noen har sett en mulighet — og satset på den.

Site 4016 Klyngekonseptet som skal samle byggbransjen i Stavanger-regionen. site4016.no

Innovasjonspark Stavanger Et sentrum for menneskelige og teknologiske fremskritt. innovasjonspark.no

Navtor Software som forenkler forvaltning, distribusjon og oppdatering av navigasjonsdata. navtor.com

Veni Den nye ledestjernen innen utvikling og anvendelse av informasjonsteknologi. veni.no

Green Mountain Verdens grønneste datasentre. Kaldt vann fra dype norske fjorder sikrer miljøvennlig og energieffektiv kjøling. greenmountain.no

Create-Solutions Informasjonsdatabaser, porteføljestyring og analyseverktøy gjennom skybaserte abonnementsløsninger. create-solutions.no

Innoasis En innovasjonsarena og møteplass utviklet i samarbeid med Nordic Edge. Innoasis skal gi tilgang på kompetanse, nettverk og verktøy for å utvikle nye produkter og tjenester. smedvig.com/no/property/innoasis

Hva blir...

Gjennom fire generasjoner og over 100 år med maritim og industriell erfaring, kjennetegnes vår historie av instinkt og vilje til å fornye oss. Vi vet at verden endrer seg, derfor må vi også gjøre det. Vi ønsker å finne, forvalte og foredle muligheter, slik at vi kan skape lønnsomhet uavhengig av bransje og tidsepoke.

Hva det neste blir, vet vi ennå ikke. Men vi vet at de som skaper det, er de som våger å ta spranget mens andre står stille. I Smedvig er vi stolte over å kunne bidra til at gode idéer og innovative løsninger blir realisert, og til at samfunnet vårt beveger seg videre. Ett steg om gangen.

smedvig.no

det neste?

MAGASINET ROSENKILDEN

Næringsforeningens magasin Rosenkilden kommer ut månedlig i et opplag på 14.000. Det distribueres til alle bedrifter og offentlige virksomheter i regionen. Rosenkilden skal være dagsordenssettende i regionens viktigste næringspolitiske saker og gjenspeile aktiviteten i medlemsbedriftene. Næringsforeningens nettside: www.naeringsforeningen.no.

KONTAKTPERSONER

TIPS: Egil Hollund, tlf: 992 93 700,

epost: hollund@naeringsforeningen.no

ANNONSER OG MEDLEMSKAP:

Randi Mannsåker, tlf: 464 12 959,

epost: mannsaaker@naeringsforeningen.no

MEDLEMSMØTER:

Inge Tone Ødegård, tlf: 458 54 130

epost: odegard@naeringsforeningen.no

KOMMENDE ARRANGEMENTER

MEDLEMSMØTER

15.09 Styreskolen 2020

16.09 Fagdag offentlig anskaffelser

16.09 Tungenesmøtet 2020

17.09 Bygg- og anleggsskolen

22.09 Salg for selgere

23.09 Treffpunkt Jæren

25.09 Lederskolen

28.09 Sirkulærskolen

29.09 Solid styrearbeid i praksis

29.09 Treffpunkt Sola

30.09 Oljetrykket 2020

02.10 ABC i politikk for næringslivet

For mer informasjon
og påmelding, gå til
naeringsforeningen.no.

STAVANGER CHAMBER INTERNATIONAL

17.09 Housing in Norway

22.09 My hobby VOLUNTEERING

24.09 My new hobby WATERSPORT

For sign up,
go to rosenkilden.com.

Rosenkilden følger redaktørplakaten.

Ansvarlig redaktør: Harald Minge.

Redaktør: Egil Hollund.

I redaksjonen: Ståle Frøfford, Lars Idar Waage
og Elianne Strøm Topstad.

Utgivelse/produksjon:

Næringsforeningen i Stavanger-regionen.

Telefon: 51 51 08 80.

Epost: post@naeringsforeningen.no.

www.naeringsforeningen.no

Opplag: 14.000.

Trykk/layout: Kai Hansen Trykkeri

Fotografer: Markus Johansson og
Henrik Moksnes.

Forsidefoto: Henrik Moksnes/BITMAP.

Årgang: 26.

Redaksjonen avsluttet: 4. september

DIGITAL NORDIC
EDGE
side 20

DET GRØNNE
KARTET
side 22

EN ANNERLEDES
OLJEDIREKTØR
side 34

Innhold

Fylkesmannen versus lokaldemokratiet	6
Et hav av muligheter	16
Spaltisten: Ragnar Tveterås	18
Nordic Edge klare for en annerledes konferanse	20
Den grønne veiviseren	22
Spaltisten: Finn Eide	28
Made in Sola	28
Spaltisten: Terje Eide	28
Profilen: Linn Katrine Høle	34
Bedriften: Upheads AS	38
Lær av de beste: Ventitech AS	38
Nye medlemmer siden sist	46
Styrelederen	48
Energikommentaren	50
LUNCH	51
Stavanger Chamber Internationals	52
Arbeidsliv	54
Nytt om navn	56

Fylkesmannsrollen

Fylkesmannen synes stadig oftere å glemme den viktigste loven i all offentlig forvaltning, nemlig §0: Det er lov å bruke vett!

HARALD MINGE · Adm. dir. i Næringsforeningen

De fleste er enige om at det er folkevalgte politikere som skal bestemme i et demokrati. Det betyr i Norge at det enten er politikerne i kommunen, i fylkeskommunen eller på Stortinget som skal ta politiske beslutninger. Stortinget er på toppen i makthierarkiet og gjør vedtak, bestemmer mål og retningslinjer som fylkeskommunene og kommunene i neste omgang må rette seg etter.

Stortinget, og i neste omgang regjeringen og departementene, har imidlertid ikke kapasitet til å følge med om nasjonale retningslinjer blir fulgt opp av lokalpolitikere rundt om i det ganske land. Her kommer Fylkesmannen som statens representant inn i bildet. I utgangspunktet en fornuftig ordning fordi alternativet, med et statlig nivå uten regionale representanter, slett ikke er å foretrekke. Så langt, så bra.

Enorm frustrasjon

Utfordringene dukker imidlertid opp når Fylkesmannen blir satt til å vurdere om vedtak, mål og retningslinjer fra Stortinget og regjeringen følges opp – på områder der det må utøves betydelig politisk skjønn. Stortinget har eksempelvis ikke lagt ned forbud mot å gi dispensasjoner i de fleste plansaker. Det gjøres hele tiden av politikere på kommunalt nivå, dersom de mener det er gode nok grunner til det. Utfordringene oppstår når Fylkesmannen i svært mange tilfeller griper inn og en saksbehandler vurderer lokalpolitikernes vedtak som feilaktige og overprøver dem under henvisning til nasjonale vedtak, mål og retningslinjer. Problemet er at sakene ofte er langt fra opplagte og at innsigelsene i mange tilfeller er direkte feil. I denne utgaven av Rosenkilden kan du lese at departementet har behandlet 11 saker de siste tre årene der Fylkesmannen i Rogaland har fremmet innsigelser. Ikke i en eneste av disse sakene har Fylkesmannen fått fullt medhold. Disse prosessene er både ressurs- og tidkrevende og skaper enorm frustrasjon både hos kommuner, næringsdrivende og private. Utvilsomt gjøres det i en del sammenhenger lokale vedtak som ikke er optimale fordi ulempen med å ta opp kampen vurderes som enda større – med de forsinkelsene og det ekstraarbeidet dette medfører.

Varsomme

Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mælands oppfordring til fylkesmennene i fjor om å ta sterkere hensyn til lokaldemokratiet i plansaker synes å ha gjort lite inntrykk. I anmodningen skrev statsråden blant annet dette: «På denne bakgrunn vil jeg minne om at fylkesmennene bør være varsomme med å overprøve beslutninger som hører til det lokalpolitiske skjønn». Det kan nevnes at Fylkesmannen i Rogaland i løpet av de tre siste årene har fremmet 400 klager og innsigelsessaker ...

Hva kan så gjøres med denne utfordringen? Redusere Fylkesmannens makt og mulighet til å komme med innsigelser, ikke minst i plansaker, er et

«Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mælands oppfordring til fylkesmennene i fjor om å ta sterkere hensyn til lokaldemokratiet i plansaker synes å ha gjort lite inntrykk.»

Harald Minge

alternativ. Et annet hadde vært å snu opp ned på hele maktforholdet, og la det være opp til Fylkesmannen å klage inn lokale og regionale vedtak til departementene, dersom ikke drøftinger med lokale myndigheter fører fram. På den måten kunne kanskje terskelen for hva som klages inn blitt noe hevet.

Utenfor mandatet og rollen

Slik det er nå kan det uansett ikke fortsette. Som samfunn er vi ikke tjent med å bruke

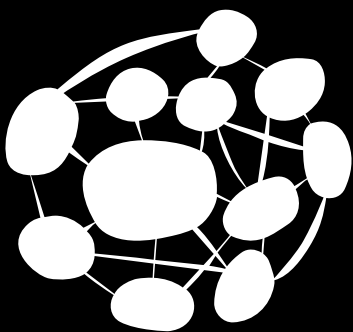
årevis med byråkrati for å avgjøre om Biltema på Forus skal få selge noe annet enn trelast eller om en stakkars bonde skal få bygge naustet han alt har fått godkjent. Saksbehandlere som plutselig blander inn personlige synspunkter, for eksempel i forbindelse med datasenter i Time, hvor det kom meninger om tallet på arbeidsplasser, den totale kraftproduksjonen og forsyningssituasjonen i Rogaland og etterlysning av en nasjonal prioritering. Eller da det fra Fylkesmannen ble stilt spørsmål ved behovet for fire felt på E39 til Kristiansand, selv om Stortinget allerede har bestemt at det skal være fire felt. Og for noen år siden hadde Fylkesmannen i Rogaland plutselig en mening om hvor regionens nye sykehus skulle lokaliseres.

Fylkesmannen går altså ikke av veien for å bevege seg utenfor mandatet og rollen. Dagens system gir dessverre rom for det. I et demokrati har vi imidlertid folkevalgte som må stå til rette i den offentlige debatten og som vi kan bytte ut hvert fjerde år om vi ikke er fornøyde med dem. Byråkratene hos Fylkesmannen er ikke folkevalgte.

Logikk og sunn fornuft

Nesten daglig har det dukket opp saker i lokale medier om fylkesmannsrollen. Et fellestrekk for innsigelsene er at de ofte strider mot folks oppfatning av logikk og sunn fornuft. Spesielt ille er det når enkeltpersoner som har handlet i god tro blir ofrene, men det er også svært bekymringsfullt for næringslivet når prosjekter stopper opp og blir utsatt i det uendelige. Med tanke på de utfordringene mange bedrifter opplever nå, kan slike saker få store negative konsekvenser, selv om det til slutt blir medhold i departementet eller hos en settefylkesmann. Mange balanserer allerede på en knivsegg. Videre befinner vi oss i en region som jobber med å få mer bredde i næringsgrunnlaget. En av de mest innovative næringene er innen havbruk, men som det framgår i dette magasinet ser de mørkt på utviklingen dersom innsigelsene fra Fylkesmannen fortsetter å strømme inn.

En oppgitt Biltema-sjef Pål Bergby sa det slik: «Det er ikke Julia eller Clas Ohlson som er våre største konkurrenter, det er netthandel og Fylkesmannen!» Det er sterke ord!

NÆRINGSFORENINGEN

Gir kraft til vekst

POSTADRESSE

Næringsforeningen i Stavanger-regionen,
Postboks 182, 4001 Stavanger
TELEFON: 51 51 08 80.
E-POST: post@naeringsforeningen.no

NÆRINGSFORENINGEN ER TIL STEDE I HELE STAVANGER-REGIONEN – FRA DALANE I SØR TIL RYFYLKE I NORD.

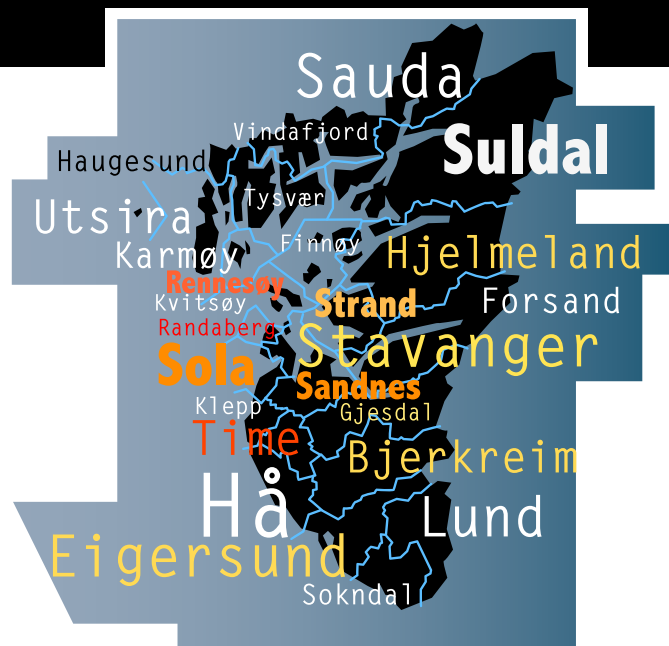
Næringsforeningen har 1.960 medlemsbedrifter, og over hele regionen har vi en lokal tilstedeværelse med egne ressursgrupper. Disse fungerer nærmest som lokalkontor og arbeider med lokale utfordringer, men i et regionalt perspektiv. Et grenseløst næringsliv i en stadig mer grenseløs region. Nå arrangeres det egne medlemsmøter i Egersund, Bryne, Gjesdal, Sandnes, Sola, Risavika, Randaberg, Rennesøy, i Ryfylke og selvfølgelig i Stavanger. Vi er på vårt aller beste når vi får til gode samarbeidsprosjekter – ofte sammen med det offentlige.

VISJON OG VERDIER

«Gir kraft til vekst» er Næringsforeningens visjon. Våre tre utvalgte verdier er «modig, dagsordenssettende og godt vertskap». Vertskapsrollen er sentral i en nettverksorganisasjon, og foreningen har lange tradisjoner i å ivareta rollen som samfunnsdebattant og pådriver for å ivareta medlemmenes interesser.

STRATEGISKE FOKUSOMRÅDER

Næringsforeningen har valgt ut to fokusområder som følges spesielt opp i strategiperioden fra 2020 til 2024: «Nye muligheter» og «Den internasjonale energihovedstaden». Innenfor hvert strategisk fokusområde jobbes det med en rekke ulike prosjekter. Næringsforeningen legger til grunn FNs bærekraftsmål, både når det gjelder drift av egen organisasjon og i utøvelsen av næringspolitikk og medlemstilbud.

23 RESSURSGRUPPER

Næringsforeningen er i underkant av 15 ansatte, men ca. 250 medlemmer er organisert i foreningens 25 ressursgrupper. Disse jobber med spesifikke fagfelt som bygg- og anlegg, energi, teknologi eller matbransjen, eller de kan være geografisk basert. Ressursgruppene er viktige temperaturmålere blant medlemsbedriftene, og i egenskap av sin kompetanse og nettverk løfter de fram viktige saker og ulike prosjekter i samarbeid med administrasjonen. De bidrar også til høringsuttalelser, deltar i offentlige utvalg eller arrangerer medlemsmøter.

ENERGI
Leder: Kyrre M. Knudsen. Tlf: 938 83 518
kyrre.knudsen@sr-bank.no

FORNYBAR ENERGI
Leder: Rune Hersvik. Tlf: 916 35 724
rune@vind.no

BYGG OG ANLEGG
Leder: Geir Endresen. Tlf: 934 42 960
geir.endresen@kruse-smith.no

MAT
Leder: Inger Lise Aarrestad Rettedal
Tlf: 970 81 415, lise@klostergarden.no

SANDNES
Leder: Dag Halvorsen. Tlf: 982 67 702
dag@sig-halvorsen.no

RISAVIKA
Leder: Geir Øvrebo. Tlf: 900 79 096
geir.ovrebo@norseagroup.com

FORUS
Leder: Hans Inge Skadberg. Tlf: 959 32 266
hansinge.skadberg@ikea.com

GJESDAL
Leder: Anniken Øgreid. Tlf: 990 14 409
anniken@alg-land.no

JÆREN Leder: Gisle Høyland. Tlf: 415 13 585
gislehoy@gmail.com

DALANE
Leder: Geir Solve Hebnes Sleveland.
Tlf: 924 10 233, geir@grand-egersund.no

RYFYLKE
Leder: Kjell Apeland. Tlf: 913 42 813
ka@hardangerrock.no

DEN GRØNNE LANDSBYEN
Leder: Bent Bergersen. Tlf: 924 47 789
randaberg@sport1.no

DE BLÅGRØNNE ØYANE
Leder: Joar Gangenes. Tlf: 916 47 323
joar.gangenes@lyse.net

GRØNN VEKST
Leder: Brage Johansen. Tlf: 911 81 129
bragewj@gmail.com

INKLUDERENDE ARBEIDSLIV
Leder: Ståle Johan Knutsen. Tlf: 982 38 827
sjk@allservice.no

KREATIVE KOMMERSIELLE NÆRINGER
Leder: Gabriel Schanche Gilje Tlf: 913 00 924
gabriel@holon.no

FINANS OG KAPITALFORVALTNING
Leder: Ole-Henry Slette. Tlf: 915 87 410
olsl01@handelsbanken.no

SOLA
Leder: Yngve Sørland. Tlf: 941 44
yngve.soerland@sr-bank.no

INTERNASJONALE RELASJONER
Leder: Per Hatlem. Tlf: 918 11 866
per.hatlem@lyse.net

LEAN
Leder: Kenneth Gilje. Tlf: 907 28 107
kenneth@gilje.no

U37
Leder: Christian J. Friestad. Tlf: 467 61 166
christian.jerejan.friestad@rogaland-revisjon.no

HÅNDVERKERE
Leder: Rasmus Pollestad. Tlf: 908 23 154
jensgs@byggmeistersorensen.no

REISELIV
Leder: Gjermund Dahl. Tlf: 909 93 848
gjermund.dahl@choice.no

50/50
Leder: Hanne N. Berentzen. Tlf: 900 234 23
hanne@ostehuset.no

NÆRINGSFORENINGENS STYRE

Ådne Kvernland
Leder

Grethe Skundberg
Nestleder

Frank Emil Moen

Tone Herigstad

Camilla Gjetvik

Ingvald Meland

Ragnar Tveterås

Dag Øyvind Meling

Siri Aarrestad
Ravndal

Nytt og fremtidsrettet i hjertet av Site 4016

**Ark er navnet på vårt første
nybygg i klyngen på Åsen.**

Fasiliteter:

Big room, møterom, sykkel-
parkering, garderobe, treningsrom,
og showroom.

Kontortype

Arbeidsplass i kontorfellesskap til
større fleksible kontorlokaler.

Regionens største bygg- og anleggsklynge

Ark er navnet på vårt første nybygg i klyngen. Det vil bli et 10 000 kvm flerbruks-
bygg spekket med det nyeste innen teknologi og bærekraft. Enda viktigere er
det at bygget er designet for samarbeid og økt konkurransekraft. Her skal blant
annet Bravida, Etman, GK, Kompaniet, Midbøe og Moelven flytte inn, men vi
har plass til mange flere.

På Site 4016 jobber du under samme tak som dine samarbeidspartnere. Her får bygg- og anleggsbransjen tilgang til de mest
moderne fasilitetene teknologien kan by på. Vi jobber hardt for å bli et kunnskaps- og utviklingssentrum for neste generasjon byggere.
Les mer på site4016.no

For spørsmål, ta kontakt med Geir Østerhus, tlf. 900 23 592, go@smedvig.no

SMEDVIG★

SITE 4016

Fylkesmannen versus lokaldemokratiet

I løpet av de siste tre årene har Fylkesmannen i Rogaland fremmet om lag 400 klager og innsigelser i saker som folkevalgte i kommunene er satt til å avgjøre. Ordførere og politikere etterlyser mer lokaldemokrati, næringslivet større smidighet og kortere saksbehandlingstid og regjeringen krever større varsomhet med å overprøve lokalpolitiske skjønn.

TEKST: STÅLE FRAFJORD
ILLUSTRASJON: STÅLE ÅDLAND

400 klager og innsigelser

De siste tre årene har Fylkesmannen i Rogaland fremmet 400 innsigelser og klager i saker som behandles av folkevalgte i kommunene. Det skjer til tross for at regjeringen har bedt fylkesmennene ta mer hensyn til lokaldemokratiet. Det opprører mange politikere.

TEKST: STÅLE FRAFJORD

September 2020: Det er høstens andre møte i utvalg for by- og samfunnsutvikling i Stavanger. På sakskartet står tolv saker – tre av dem er resultat av at Fylkesmannen har klaget på et politisk vedtak i kommunen.

I tillegg skal politikerne også behandle et forslag fra regjeringen om å endre plan- og bygningsloven – nettopp for å sikre større lokaldemokratisk innflytelse i plansaker.

På det samme møtet får også politikerne i utvalget forelagt en referatsak, der klagebehandlingen er endelig avgjort. Det dreier seg om en sak fra Finnøy der politikerne sa ja til et tilbygg, hvor Fylkesmannen klaget, kommunen opprettholdt sitt vedtak, men der Fylkesmannen i Vestland ga sin fylkesmannskollega i Rogaland medhold i klagen.

400 klager og innsigelser

Bare i løpet av de siste tre årene har Fylkesmannen i Rogaland fremmet flere hundre innsigelser og klager i saker som er behandlet i lokale politiske organer. Det viser en kartlegging Rosenkilden har foretatt.

Totalt dreier det seg om 98 klager på kommunale dispensasjoner, og innsigelse i 89 reguleringsplaner hvor det kan ligge flere innsigelser i hver plan. I tillegg har Fylkesmannen reist innsigelser mot en rekke kommuneplaner og delplaner. Rosenkildens gjennomgang av disse viser om lag 150 innsigelser mot alt fra konkrete planer om bygging av boliger, hytter, kaiområder, næringsetablering, veier, vassdrag og så videre. Totalt dreier det seg om nær 400 enkeltstående forhold der Fylkesmannen har fremmet innsigelse eller klage de siste tre årene.

I løpet av denne perioden har 11 saker fått sin endelige avgjørelse i departementet. Fylkesmannen i Rogaland har ikke fått fullt medhold i noen av dem, men delvis i tre. Et stort antall saker er oversendt for

avgjørelse ved et annet fylkesmannskontor gjennom bruk av ordningen med settefylkesmann.

Saksbehandlingen tar lang tid, koster mye penger og skaper ikke minst frustrasjon både blant lokale politikere, næringsdrivende og andre involverte.

Nasjonale mål

Det er regjeringen og Stortinget som fastsetter de nasjonale målene, og kommuner og fylkeskommunen som har ansvaret for planleggingen på kommune- og fylkesnivå.

I henhold til plan- og bygningsloven skal kommunene samordne den fysiske, økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen på sine områder gjennom løpende kommuneplanlegging. Fylkeskommunen skal gjennom sin planlegging samordne statens, fylkeskommunens og kommunens virksomhet i fylket, mens Fylkesmannen har to sentrale oppgaver i arealforvaltningen: Som fagmyndighet innen landbruk, miljøvern, helse og samfunnssikkerhet skal Fylkesmannen sørge for at nasjonale interesser blir ivaretatt, samt sikre at kommunale vedtak i plan- og byggesaker er i samsvar med gjeldende lovverk.

«Stor varsomhet»

Så sent som i september i fjor høst ba daværende kommunal og moderniseringsminister Monica Mæland fylkesmennene ta sterkere hensyn til lokaldemokratiet i plansaker og utvise «stor varsomhet» med å overprøve politiske skjønn i lokale forhold. I et rundskriv heter det: «Jeg ber om at fylkesmennene tar hensyn til disse føringene i sin medvirkning i planleggingen etter plan- og bygningsloven. Dette gjelder også når det vurderes klage, og ved behandlingen av klagesaker etter plan- og bygningsloven».

Utvalg for by- og samfunnsutvikling i Stavanger behandlet tolv saker i sitt første møte i september- tre av dem er resultat av at Fylkesmannen har klaget på et politisk vedtak i kommunen.

Videre presiserer hun at klageinstansen skal legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyret ved prøving av det frie skjønn: «På denne bakgrunn vil jeg minne om at fylkesmennene bør være varsomme med å overprøve beslutninger som hører til det lokalpolitiske skjønn. Samtidig er det viktig at Fylkesmannen ser til at nasjonale og viktige regionale interesser ikke blir vesentlig tilsidesatt i klagesakene».

Får mindre medhold

En nasjonal statistikk utarbeidet av departementet, viser at stadig færre av innsigelsene fra fylkesmennene tas til følge i departementet. I perioden 2009-2011 fikk innsigelsesmyndighetene fullt medhold i 55 prosent av sakene, men kun 17 prosent i perioden i 2017-2019.

Leder i utvalget for by- og samfunnsutvikling i Stavanger, Frode Myrhol (FNB), synes antall klager og innsigelser er et stort problem.

– Mitt inntrykk er at Fylkesmannen nesten aldri er positiv: Det som oppleves som det største problemet at de selv kan

122/20 - Høringsuttalelse forslag til endringer i plan- og bygning

123/20 - Klagebehandling - gnr/bnr 164/13 - delesak på Kyrkjøy

124/20 - Klagebehandling - Gnr/bnr 16/26 - kårbolig og minirer

klage og i etterkant også behandle klagen. Denne prosessen bør man definitivt se på, sier Myrhol.

Han mener det er vanskelig å si om antall saker er blitt flere eller færre.

– Det er et jevnt sig. Sett fra et lokaldemokratisk ståsted er det problematisk at Fylkesmannen overprøver det lokale selvstyret så ofte. Jeg tror vi setter oss bedre inn i disse sakene enn Fylkesmannen.

Ikke tatt signalene

Storingsrepresentant fra Rogaland, Aleksander Stokkebø (H), mener at Fylkesmannen i Rogaland ikke i tilstrekkelig grad har tatt til seg signalene fra regjeringen de siste årene om å utvise stor varsomhet. Han ønsker også å fjerne ordningen med settefylkesmann, og mener den er en unødvendig flaskehals som haler ut prosessene.

– Det finnes nok saker der Fylkesmannen har forstått budskapet og dropper unødvendige innsigelser, men vi ser fortsatt for mange eksempler på det motsatte. Jeg vil ikke utelukke at de i noen

saker kommer med fornuftige innspill som er verdt å lytte til – særlig når det handler om å ta vare på matjorda og biologiske mangfoldet. Samtidig bruker de i alt for stor grad skjønnets sitt til å vippe saker i disfavør lokaldemokratiet og verdiskaping. Den siste tiden har vi sett mange eksempler i media på en altfor rigid tolkning av regelverket.

Storingsrepresentant fra Rogaland, Aleksander Stokkebø (H).

NEI TIL OPPDRETTSANLEGG

Fylkesmannen mener et påtenkt oppdrettsanlegg vest for Tungenes og Viste-området vil ha en stor påvirkning i området rent visuelt og en negativ påvirkning for miljø og økologi, og fremmet derfor innsigelse mot planene i 2019.

I saken blir det vist til at påvirkningen for miljøet i sjøen, fiskeri og villaks og sjøørret, ikke er tilstrekkelig utredet, og Fylkesmannen stiller også spørsmål ved at konsekvensutredningen Rådgivende Biologer har utført vurderer og som viser at anlegget vil ha ubetydelig konsekvens for fuglelivet.

Uttalelser skaper lokale reaksjoner

Flere år etter at Stortinget vedtok firefelts vei på Nye E39 Ålgård-Lyngdal, anbefalte Fylkesmannen i Rogaland at det burde bygges to-tre felt for hele eller deler av strekningen nord for Egersund. Det har skapt sterke lokale reaksjoner.

Isaken om trasévalg på E39 opptrer man med mangel på helhet og nærmest som politiker, med nær ingen fokus på regional utvikling og verdiskaping, men utelukkende på enkeltelementer. Det som frustrer oss er at Fylkesmannen er litt uforutsigbar og tilfeldig. Plutselig blir små saker store. Jeg savner lokalkunnskapen og hva som samlet sett er best for samfunnsutviklingen. Et kommunestyrevedtak er den lokale viljen, sier ordfører i Eigersund, Odd Stangeland.

Det var i sin høringsuttalelse til statlig kommunedelplan for ny E39 mellom Lyngdal vest og Ålgård at Fylkesmannen i Rogaland i januar gikk ut mot firefeltsvei på deler av strekningen. Fylkesmannen skriver at: «Færre felt gir mindre tap av verdier som landskap, naturmangfold og landbruk. Til dømes vil ein smalare trasé vera enklare å plassera i terreng og landskap. På den måten er vegstandard eit like viktig tema som sjølve trasévalet. Med tanke på mål om mindre vekst i personbiltrafikken og 0-vekstmålet i storbyområdet, er dette framleis aktuelt å vurdere. Vi har derfor eit klart råd til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å opne for 2-3 feltsveg med midtrekkeverkkonseptet for heile eller delar av strekninga».

Rikspolitik

Uttalelsen er ikke den eneste som oppfattes som kontroversiell. I sommer gikk Fylkesmannen også ut mot planene om å etablere et datesenter på Kalberg i Time kommune, men henvisning til naturinteresser og jordvern. Men Fylkesmannen fremmet i den anledning også en rekke andre synspunkter om tallet på arbeidsplasser, den totale kraftproduksjonen og forsyningssituasjonen i Rogaland, og etterlyste samtidig en nasjonal prioritering.

«Etter vår vurdering må det derfor gjerast ei meir overordna prioritering helst på nasjonalt nivå, knytt til kor det ligg best til rette for ein slik industri av større omfang», skriver Fylkesmannen.

Og videre: «Sjølv om kommunen i første omgang skulle gå for ei meir avgrensa utbygging, vil slike næringsetableringar truleg ha ein strukturerande effekt med forventningar knytt til vidare utbygging/utviding i fremtida».

Detaljstyring

Ordfører i Strand kommune, Irene Heng Lauvsnes, er blant dem som mener at Fylkesmannen gir innsigelser i saker som ikke har nasjonal betydning.

– Vi burde funnet mer løsninger sammen. Spesielt opplever vi detaljstyring på gårder i utkantene hvor det søkes om å skille fra hus eller bygge nytt. Vi ønsker bebyggelse i utkanten hvor det allerede er bebyggelse, men det er ikke lett. Dette burde de overlatt til kommunen. Vi ønsker å tilrettelegge for friluftsliv i sjø. Da trenger vi å bygge båtplasser, men det er jo tiltak i strandsonen og veldig vanskelig å få gjennom. Fylkesmannen rir for mange prinsipper, sier Lauvsnes.

Hun er også kritisk til bruken av settefylkesmann. Statistikken viser at de aller fleste sakene en settefylkesmann behandler, ender med at Fylkesmannen i Rogaland får medhold.

Udemokratisk

– Ordningen med settefylkesmann er udemokratisk fordi det da ikke åpnes for mekling. Det blir en kollega i nabofylket med samme holdninger som skal avgjøre saken. Jeg mener vi må fjerne ordningen med settefylkesmann og bare la alle saker vi ikke kommer til enighet gå til departementet. Først da tror jeg de kun vil gi innsigelse på saker av nasjonal betydning.

Lauvsnes opplever at Fylkesmannen i Rogaland som innsigelsesmyndighet i liten grad legger vekt på det lokale selvstyret i plansaker som berører kommune. Det gjør også ordførerne Stian Bjørsvik i Kvitsøy og Bjørn Laugaland i Hjelmeland,

– Både i prosessen med arealplan og i håndtering av dispensasjonssaker, kan Fylkesmannen være en krevende samarbeidspartner. Prosesser drar ut og

– Et kommunestyrevedtak er den lokale viljen, sier ordfører i Eigersund, Odd Stangeland.

Ordfører i Strand kommune, Irene Heng Lauvsnes, mener at Fylkesmannen gir innsigelser i saker som ikke har nasjonal betydning.

genererer betydelige utgifter, sier Bjørsvik.

– Det blir lagt for liten vekt på at det faktisk er forskjell på Jøsenfjorden og Oslofjorden som pressområde for naturen vår, sier Laugaland.

Kritiske ordførere

Ingen av ordførerne i Sør-Rogaland som Rosenkilden har vært i kontakt med opplever at Fylkesmannen i Rogaland i høy grad legger vekt på det lokale selvstyret i saker som berører kommune – kun i liten eller noen grad.

– Antall innsigelser er kanskje ikke så stort, men i enkelte tilfeller kan det være nok med én innsigelse som kan få stor betydning for det lokale selvstyret, sier Sigmund Rolfsen, ordfører i Klepp.

– I mindre saker som ikke har nasjonal betydning eller prinsipiell betydning burde

Fylkesmannen i Rogaland ønsker ikke 4-felt på deler av strekningen mellom Algård og Lyngdal.

det lokale selvstyret stå enda stødigere, sier Tom Henning Slethei, ordfører i Sola kommune.

– Vi har fått gjennomslag i enkelte kontroversielle saker, men er noe i tvil om hvor mye de lytter til rundskrivene fra kommunal- og moderniseringsministeren, sier Reinert Kvernland, ordfører Time kommune:

– Hå opplever en god dialog med Fylkesmannen, men kommer ikke utenom innsigelser. Vi fikk i sommer medhold i departementet i en meglingsak om en markaveg en bonde ville bygge, og som kommunen ville gi tillatelse til, sier Jonas Skrettingland, ordfører i Hå.

– I noen grad, sier Kjetil Slettebø, ordfører Bjerkreim.

Varierer

– Fylkesmannen jobber i et krevende spenn, og selv om de er bedt om å være varsomme med å overprøve et lokalt skjønn, er de av de samme nasjonale myndigheter bedt om eller «instruert» til å være strenge når det gjelder en del nasjonale målsettinger knyttet til for eksempel jordvern, naturmangfold, nullutslippsmål og senterutvikling, sier Frode Fjeldsbø, ordfører i Gjesdal.

– Jeg vil svare mellom høy grad og noen grad. Fylkesmannen er en viktig samarbeidspartner. I enkelte tilfeller mener vi at de overprøver våre vedtak uten å ha gjort en lokal vurdering, og også de vi opplever er omkamp, sier Gerd Helen Bø, ordfører Suldal.

IKEA-FLYTTING

Etter sju års kamp og innsigelser fra Fylkesmannen, besluttet departementet i 2014 at IKEA fikk lov til å samle butikk og lager og flytte til et annet sted på Forus. Men gleden ble kortvarig. Fylkesmannen fremmet ny innsigelse da Stavanger kommune behandlet kommunedelplanen året etter og da med henvisning at flyttingen ville medføre en betydelig økning av detaljhandelsarealet på Forus.

I 2016 besluttet IKEA å legge flyttingen på is.

Legger vekt på lokalpolitisk

– Vektlegging av lokalpolitisk skjønn er noe vi diskuterer nøye internt før vi sender klager på dispensasjoner, eller fremmer innsigelser. Det sier fylkesmiljøvernssjef og planansvarlig leder hos Fylkesmannen i Rogaland, May Britt Jensen.

Fylkesmannen har to sentrale oppgaver i tilknytning til arealforvaltning: Sørge for at nasjonale interesser sikres, og at kommunale vedtak i plan- og byggesaker er i samsvar med gjeldende lovverk.

– Viktige regionale og nasjonale interesser er ikke absolutte begrep, med mindre planforslaget er direkte lovstridig, men gir heller ikke stort rom for skjønn, sier Jensen.

Mange innsigelser er begrunnet i jordvern og landbruk. Jenssen viser til at vern om landbrukets produksjonsareal er en nasjonal interesse for blant annet å sikre matforsyning.

– Det har kommet skjerpede nasjonale føringer på dette området. Målet er at den årlige omdisponeringen av dyrket jord skal være på maksimalt 4000 dekar. Det er både vi og kommunene forpliktet til å ta hensyn til i enkeltsakene.

Jensen viser til at jordvern er en særlig viktig nasjonal og regional interesse i landbruksfylket Rogaland.

– Vi gir innsigelser ut fra lover og forskrifter, rikspolitiske retningslinjer, statlige rundskriv og regionale planer for å følge opp nasjonal og regional arealpolitikk. Grad av skjønnsutøvelse fra

vår side vil dermed variere i forhold til sakstype og de konkrete problemstillingene i de ulike innsigelsessakene. Vi gir ikke innsigelse med mindre vi finner det nødvendig for ivaretagelse av nasjonale og vesentlige regionale interesser.

Politisk skjønn

– Noen mener at Fylkesmannen også foretar politiske skjønn i enkelte saker?

– Vi følger opp nasjonal politikk i Rogaland. I høringer til dispensasjoner og detaljplaner legger vi avgjørende vekt på kommunens egne overordnede planer, som jo er en samfunnsutviklingskontrakt mellom innbyggere, kommune, fylkeskommune og regional stat. Vi skal følge opp nasjonal politikk i form av lover, retningslinjer, nasjonale strategier med tilknyttede rundskriv og er den til enhver tid sittende regjeringens «regionale fingerspisser». Når vi utøver et faglig skjønn gjennom vektning av ulike interesser for å sikre nasjonal politikk, kan jeg forstå at vi kan bli kritisert for å blande oss inn i politiske prosesser. Når Fylkesmannen i tillegg har et tungt oppdrag i å samordne regional stat, inkludert relativt ny myndighet til å avskjære andre statlige instanser sine innsigelser, så er det ikke til å unngå at det til tider kan oppleves som at vi «driver politikk».

Ulike saker

– Hvorfor får dere medhold i cirka 90 prosent av sakene som behandles av settefylkesmenn, men bare fullt medhold i 27 prosent av saker som er behandlet av KMD?

– Det er helt ulike typer saker. Settefylkesmannen behandler våre klager på dispensasjoner på vegne av departementet. Det er altså fravik fra gjeldende planer og nesten uten unntak små saker. Jeg har ikke noe tro på at resultatet ville blitt særlig annerledes om KMD avgjorde disse klagesakene selv. Plan- og bygningsloven legger også opp til en svært høy terskel for å kunne gi dispensasjon i saker der nasjonale interesser gjør seg gjeldende og den høye andelen med saker der vi gis medhold, må også leses i lys av dette.

Innsigelser er en del av planprosessene

fram mot vedtak av juridisk bindende planer. Når forholdstallet på innsigelsessaker som blir løst gjennom dialog med, eller via oss i form av drøfting og mekling er så ekstremt høyt i forhold til de som blir avgjort i KMD, er det ikke uventet at kommunene i stor grad får medhold fra et departement som har jobbet i lang tid for å styrke hensynet til det lokalpolitiske skjønnet i plan- og bygningslovssaker.

Behandlingstid

– Akvanæringen viser til at behandlingstiden for utslippstillatelser tar opp til 1-2 år. Hvorfor bruker man så lang tid på slike saker?

– 1-2 år for å få «licence to pollute» fra oss er ikke normalen hos oss verken innen akvakultur eller annen industri. Det er noen utfordrende utslippssaker som kan ta lang tid. Det er enkelt sagt fire årsaker til det: De er ikke planavklart og må ha dispensasjon fra kommunen etter plan- og bygningsloven først, de er dårlig opplyst fra søker og vi må bruke lang tid på å få supplerende informasjon, saken er utfordrende i form av dårlig lokalitet å få utslippene til, samt at vi til tider har noe kapasitetsproblem. Det siste skyldes at Fylkesmannen i Rogaland og særlig

Fylkesmiljøvernssjef og planansvarlig leder hos Fylkesmannen i Rogaland, May Britt Jensen.

skjønn

Fylkesmannen holder til i Statens Hus og skal blant annet sørge for at nasjonale interesser sikres.

miljøvernnavdelingen har lav bemanning i forhold til saksmengde grunnet lave basisbevilgninger.

På spissen

– Ingen av ordførerne i Sør-Rogaland opplever at Fylkesmannen i Rogaland i stor grad legger vekt på det lokale selvstyret i plansaker som berører sin kommune?

– Det kan jeg forstå ut fra de sakene som settes på spissen i media og meklings. De vil selvsagt påvirke ordførernes opplevelse av dette. Jeg tenker at de kommunale planleggerne nok har et mer positivt inntrykk ut fra samlet mengde saker som blir løst i god dialog og uten konflikt. Jeg vil oppfordre ordførerne til sterk deltakelse i eget planarbeid. De bør oppfordre administrasjonen til å bruke regionalt planforum mer for å få til god og samordnet regional dialog om vanskelige saker. Og selv bli med administrasjonen i tidlig og tydelig dialog i planforum med alle de regionale innsigelsesmaktene.

Næringsutvikling

– I hvilken grad er Fylkesmannen opptatt av næringsutvikling i sine høringsuttalelser til kommunale planer og reguleringer?

– Vi ønsker å bidra til å opprettholde og videreutvikle næringsliv og arbeidsplasser som gir trygge inntekter og gode liv for fylkets innbyggere. Men vi er samtidig opptatt av at lokalisering av næring skal skje til område som i tilstrekkelig grad ivaretar våre sektorinteresser. Når et gjelder ny bruk av strandsonen for eksempel, er de statlige retningslinjene helt klare på at næringsaktivitet som må ligge til kai og sjø skal ha fortrinn framfor hytter og hus.

Samtidig viser hun til at Fylkesmannen er regional landbruksforvaltning og at en viktig del av arbeidet er å sikre areal for opprettholdelse og videreutvikling av landbruket inkludert skogbruk på sikt.

Bærekraftig industri

– Regjeringen har bedt innsigelsesmyndighetene utvise «stor varsomhet» med å overprøve politiske skjønn i lokale forhold. Hvordan samstemmer det med at Fylkesmannen har fremmet totalt flere hundre innsigelser og klager de siste tre årene?

– Det er en følge av vår rolle. Vi er det mest sammensatte statlige regionale forvaltningsorganet, og skal bidra til at nasjonal politikk blir fullt opp

KOMMUNEPLAN KVITSØY

Innsigelser til lokalpolitikernes kommuneplaner har vært en gjenganger. Fylkesmannen fremmet flere innsigelse til kommuneplanen på Kvitsøy, blant annet på kotehøyde 2,35 og mener det manglet dokumentasjon for at denne er korrekt.

Etter et år med ekstra arbeid, en ekstern konsulentrapport som Fylkesmannen ikke mener er god nok, trakk Fylkesmannen innsigelsen etter en telefon til Metrologisk institutt.

Rådmannen mener samarbeidet på saksbehandler nivå har vært svært krevende, og mener Fylkesmannen overhodet ikke har brukt nødvendig skjønn, og heller ikke har tatt hensyn til at det lokale forslag til kotehøyde baserte seg på årelang erfaring med å bo på øya, og hva stormflo gjør/ikke gjør med havnivået.

NAUSTET PÅ SØR-BOKN

En 81 år gammel sauebonde på Sør-Bokn fikk i 2010 ja til å oppføre et naust til en båt han bruker i forbindelse med tilsyn av dyrene, men naustet ble bygget etter at tidsfristen for tillatelsen var utgått.

Bonden ble bedt om å sende inn ny søknad, og fikk ja av kommunen.

Fylkesmannen omgjorde vedtaket etter klage med blant annet henvisning til strandsonerekravene og at stedet har betydelige natur- og kulturlandskapskvaliteter. Administrasjonen i Stavanger kommunen krevde da at naustet måtte rives, men bonden har klaget på vedtaket.

Saken er ennå ikke avgjort.

på flere områder. Vi har høye krav og forventninger fra våre styrende departement og direktorat som vi lojalt følger opp. Det blir en spenning og diskurs i grenseflaten mot lokalpolitiske avgjørelser som er veldig tydelig i arealplansakene når lov og lovforarbeider, rikspolitiske retningslinjer, nasjonale forventninger og styringsdialog trekker i en annen retning enn rundskrivet fra KMD. Men vektlegging av lokalpolitisk skjønn er noe vi diskuterer nøye internt før vi sender klager på dispensasjoner, eller før vi fremmer innsigelser i stedet for faglige råd. I drøftings- og meglingssituasjoner forsøker vi å finne gode regionale løsninger der regionale og nasjonale interesser står i motstrid til det lokalpolitiske skjønnet.

Regjeringen:

Vil gi folkevalgte mer makt

Statssekretær Heidi Karin Nakken i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Regjeringen ønsker å redusere fylkesmennenes adgang til å overprøve kommunens skjønn, og overlate mer makt til lokale politikere.

Et forslag om å endre dispensasjonsreglene i plan- og bygningsloven, har nylig vært ute på høring. Forslaget innebærer at kommunene skal få større handlingsrom i dispensasjonssaker, så lenge de holder seg innenfor nasjonalt og regionalt rammeverk.

– Forslaget reduserer også Fylkesmannens adgang til å overprøve kommunens skjønnsutøvelse i lokalpolitiske saker, sier statssekretær Heidi Karin Nakken i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

– Mener regjeringen at fylkesmennene de senere årene har lagt for lite vekt på lokalpolitiske vedtak eller det kommunale selvstyret i slike saker?

– Det er ikke en ny problematikk at det er uenighet mellom kommuner og Fylkesmannen om dette. Kommunene har et ansvar for å ivareta nasjonale og viktige regionale interesser i sin planlegging, og Fylkesmannen sin oppgave er å påse at dette blir fulgt opp. Målet er at dette skal skje gjennom god og tidlig dialog mellom kommunene og fylkesmennene, uten at det er nødvendig å fremme innsigelser.

For svakt?

– Står det lokalpolitiske skjønn for svakt per i dag i den offentlige forvaltningen?

– Det har vært behov for å klargjøre hva det lokalpolitiske skjønn innebærer, og hvor langt det strekker seg. Spesielt har det vært mange konflikter knyttet til adgangen til å gi dispensasjon fra vedtatte planer.

– Opplever du at Fylkesmannens innsigelser i mange saker er for dårlig

forankret i forhold til regjeringens eller Stortingets føringer?

– Det har under denne regjeringen blitt sendt ut tydeliggjøringer og veiledere på dette området, blant annet knyttet til miljø og jordvern som er sentrale ansvarsområder for fylkesmennene. Dette har ført til at innsigelsene har blitt bedre begrunnet, og min erfaring er at de i all hovedsak er godt forankret i overordnede føringer. Vi får nå inn færre innsigelser, og de som kommer er bedre begrunnet. Dette har nok også vært disiplinerende for Fylkesmannen til å imøtekomme kommunene og oppnå enighet i meklingsrundene.

Overprøve

– Er det Fylkesmannens oppgave å overprøve et kommunalt vedtak der det er utvist et lokalt politisk skjønn?

– Nei, så lenge skjønn utelukkende er knyttet til lokale forhold skal Fylkesmennene ikke overprøve kommunale vedtak. Dersom kommunens vedtak berører nasjonale eller vesentlige regionale interesser, har Fylkesmennene imidlertid både rett og plikt til å følge opp. Dette innebærer at fylkesmennene fortsatt kan klage på vedtak som berører blant annet strandsonen, jordvern, kulturminner eller samiske interesser.

Påminnelse

– Hva innebærer det i praksis når rundskrevet fra departementet minner fylkesmennene om å være varsomme med å overprøve beslutninger som hører til det lokalpolitiske skjønn?

– Det er påminnelse om det

denne regjeringen hele tiden har sagt om viktigheten av å vektlegge det lokale selvstyret og ta hensynet til det lokalpolitiske skjønn, også når fylkesmennene og andre statlige sektormyndigheter behandler kommunale arealplaner og dispensasjonssaker. Samtidig står det i brevet at fylkesmennene må vurdere innsigelse når nasjonale og vesentlige regionale hensyn blir tilsidesatt. Jeg har stor forståelse for at dette av og til kan innebære vanskelige avveininger.

EUREKA

Da møbelkjeden Eureka søkte om å få etablere butikk i de tidligere lokalene til Kverneland Bil på Luramy, foretok de folkevalgte i Sandnes, Stavanger og fylket et skjønn, og ga selskapet dispensasjon i påvente av at ny IKDP Forus og ny regionalplan skulle legge endelige føringer for varehandel på Forus.

Skjønn ble overprøvd av Fylkesmannen, som mente etableringen var i strid med Regionalplan for Jæren, og at handel skal lokaliseres til sentrum. Fylkesmannen anførte også at en etablering på Forus vil generere mer biltrafikk.

Etter flere års kamp ga Eureka opp, og flyttet inn i et annen lokale på Forus.

– Bør organiseres annerledes

– Man må ha en helt annen og mer profesjonell håndtering av næringslivet hos Fylkesmannen enn det man opplever i dag, sier administrerende direktør i Blue Planet, Eivind Helland.

Han mener Fylkesmannens håndtering av en rekke saker i første rekke er et ledelsesproblem, og at det er et behov for å diskutere andre måter å organisere dette arbeidet på.

Blue Planet jobber med sjømatbedrifter over hele verden. Selskapet bidrar til utvikling av forretningsideer og å etablere nye virksomheter, og kobler bedrifter sammen for å øke verdiskapingen i havbruksnæringen. Eierbedriftene representerer hele verdikjeden innen oppdrett – både privat og offentlig. Blant eierne er både Universitetet i Stavanger, fylkeskommunen og kommuner i Rogaland.

– En av de utfordringene man opplever i møte med Fylkesmannen, er veldig lang saksbehandlingstid. Det er et ledelsesproblem, fordi man ikke velger å prioritere det. Vår bransje opplever en saksbehandlingstid på 1-2 år. Skal man

investere opp mot en milliard kroner og sitte å vente i opp mot to år på om Fylkesmannen synes det er greit, er det fare for at de investeringene forsvinner ut av regionen. Det er en uholdbar situasjon, sier Helland.

754 dager

Helland mener det bør være absolutte krav til Fylkesmannen på saksbehandlingstid.

– Det burde være slik at alle parter er klar over og kan forholde seg til frister som gjelder. I dag vet man ikke hva man må forholde seg til. Den siste saken jeg var involvert i, gikk det 754 dager fra søknaden om utslippstillatelse ble sendt til Fylkesmannen hadde behandlet saken, sier Helland.

Han viser også til flere saker der han stiller spørsmål ved hvordan Fylkesmannen håndterer regelverket.

– Det går primært på saker der det dreier seg om utslippstillatelser. Vi bor i en region der utslipp fra havbruk – slik det er definert fra Havforskningsinstituttet – er et relativt lite problem. Jeg har full forståelse for at vi har en myndighet som må håndtere utslippstillatelser og foreta en konkret vurdering på det aktuelle stedet, men at man må bruke så ekstremt lang tid på noe som burde være relativt enkelt, har jeg liten forståelse for.

Konsekvenser

– Hvilke konsekvenser har dette?

– Det betyr at arbeidsplasser kommer senere, at investeringer i denne regionen utsettes ytterligere i tid fordi bedrifter opererer og investerer i mange andre regioner, eller at investeringen gjøres andre

Administrerende direktør i Blue Planet, Eivind Helland.

TVEDTSENTERET

Ved sluttbehandling av kommuneplanens arealdel vedtok Stavanger bystyre med stort flertall i fjor å si ja til å sette rammen for areal til detaljhandel for ombyggingen av Tvedtsenteret på Forus til 47.000 kvadratmeter.

Men Fylkesmannen godtar ikke rammen. Etter et meklingsmøte mellom Fylkesmannen og Stavanger kommune ble rammen satt til 28.000 kvadratmeter, noe som ble avvist av det nye kommunestyret i Stavanger. I en tilleggshøring skriver Tvedtsenteret at Fylkesmannen ikke har forstått at det ikke er tale om å øke handelsarealet i forhold til eksisterende i denne saken, og at Fylkesmannen ikke har begrunnet sin innsigelse slik loven krever.

Saken kan bli avgjort i departementet.

BER MINISTEREN GRIPE INN

Bedriften Biltema ber nå kommunal- og moderniseringsminister Nicolai Astrup om hjelp i forbindelse med relokaliseringen av Biltema fra Lura til Forus.

Politikerne både i fylket og i Stavanger har gitt samtykke og dispensasjon til Biltemas planer, men Fylkesmannen i Rogaland klaget og fikk medhold fra settefylkesmannen i Vestland. Kjernen i saken er hva som er egnet lokalisering av virksomheten og forståelsen av begrepet "plasskrevende varer" i arealplanlegging.

I et brev til statsråden fra Biltema heter det at klagen fra Fylkesmannen synes basert på prinsipiell motstand mot bedriftens handelskonsept, uten vurdering av de konkrete forhold i saken: «Fylkeskommunens og kommunes vurderinger og grundige politiske behandlinger er fullstendig tilsidesatt. Konsekvensen av dette er at det statlige byråkratiet stiller seg over de folkevalgte i både fylket og kommunen. »

Det er også et gjengs inntrykk når vi diskuterer dette med andre næringer. Jeg synes ikke vi skal finne oss i dette lenger. Vi lever i en veldig olje- og gassavhengig region, og er avhengig av en hurtig næringsutvikling i denne regionen. Det innebærer at vi må få opp andre næringer og skape nye arbeidsplasser, og om vi ikke har et system som forstår dette, da har vi et stort problem, sier Helland.

Et hav av muligheter

Åtte millioner tonn plast havner i havet hvert år. Plasten truer ikke bare dyrelivet i havet, men også oss mennesker. I år skal TV-aksjonen handle om bekjempelse av plast i havet, og starter der problemet er størst; i Sørøst-Asia.

TEKST: EGIL HOLLUND

Tradisjonen tro deltar næringslivet i Rogaland også i år. Onsdag 14. oktober samles ringere fra kommuner og næringsliv i sørfylket i Stavanger konserthus for å be om bidrag til årets aksjon. Samtidig foregår det ringedugnader både i Haugesund, Egersund og Vindafjord. I fjor ble det samlet inn over 5,3 millioner fra i underkant av 800 bedrifter.

Årets mottaker av innsamlede midler er WWF Norge og med pengene fra TV-aksjonen skal WWF gi mer enn 900.000 mennesker tilgang til nye og forbedrede avfallssystemer for plast.

– Vi starter der problemet er størst, i Sørøst-Asia og landene Thailand, Vietnam, Indonesia og Filippinene. I samarbeid

med lokalbefolkningen, myndigheter og næringsliv skal vi redusere bruken av unødvendig plast og blant annet lære befolkningen om kildesortering, forteller fylkesaksjonsleder i TV-aksjonen Rogaland, Jorunn B. Eia.

Næringsforeningen er stolt samarbeidspartner også i år.

Plasten ved roten

– Med konkrete tiltak skal årets innsamlede midler ta plasten ved roten. Sammen skal vi redusere plastforsøplingen og ta vare på verdenshavene.

– Lokalt engasjement er noe av det som gjør TV-aksjonen helt unik. Vi ønsker at lokale bedrifter og organisasjoner

skal bli med og løfte kunnskapen om plastforsøpling generelt og hjelpe Sørøst-Asia til å få bukt med problemet, sier Eia.

– Gode avfallssystemer kan bidra til å endre lokalsamfunn og gjøre mennesker mer knyttet til sine nærområder. Årets TV-aksjon angår hele verden. Havet har gitt liv til alt levende på kloden vår. Nå er havet truet, men heldigvis finnes det løsninger.

Dette er tiltakene

Thailand: I kystbyene Hat Yai, Surat Thani og Songkhia og på øya Koh Samui blir over en fjerdedel av avfallet dårlig håndtert eller havner i naturen. I mangel på avfallshåndtering er det mange som brenner søppelet. TV-aksjonen skal gi 310.000

– I samarbeid med lokalbefolkningen, myndigheter og næringsliv skal vi redusere bruken av unødvendig plast og blant annet lære befolkningen om kildesortering, forteller fylkesaksjonsleder i TV-aksjonen Rogaland, Jorunn B. Eia. Foto: Kittisun Kittayacharoenpong/Getty Images

Fylkesaksjonsleder i TV-aksjonen Rogaland, Jorunn B. Eia.

«Vi ønsker at lokale bedrifter og organisasjoner skal bli med og løfte kunnskapen om plastforsøpling».

Jorunn B. Eia

mennesker et søppelhåndteringstilbud og hindre at rundt 3.200 tonn plast havner i naturen. Rundt 360 offentlig ansatte og 200 ledere i lokale lag og foreninger skal få opplæring i teknologi og effektiv renovasjon, og minst 100 bedrifter skal få bistand til å erstatte engangsplass med mer miljøvennlige materialer.

Vietnam: I byen Hué kastes mer enn 28 tonn søppel ut i naturen hver dag. Av dette er rundt 2,26 tonn plast søppel. Hué er allerede i gang med en storstilt innsats for en grønnere by og TV-aksjonen skal gi 76.000 mennesker muligheten til å kildesortere avfallet sitt. Lærere og elever ved 90 skoler skal læres opp i avfallshåndtering og konsekvensene plast på avveie har for helse og miljø.

Filippinene: I Manila havner 214 tonn søppel i gater, elver og kanaler hver dag. Avløps- og dreneringssystemer blir blokkert, noe som skaper oversvømmelser og forurensing av fisk og drikkevann. TV-aksjonens midler skal bidra til at rundt 500.000 mennesker får tilgang til lokale gjenvinningsanlegg, lære 100.000 elever om hvordan de kan bidra til å kartlegge

avfallsdata i Manila, samarbeide med 3400 lokale bedrifter med mål om å fase ut engangsplass og erstatte med miljøvennlige alternativer.

Indonesia: Ciliwung-elven er en av Indonesias viktigste elver og en av verdens mest forurensede elver. Forurensingen truer artsmangfoldet i elven og både mennesker og dyr mister gradvis livsgrunnlaget. Hvert år transporteres tusen tonn plast ut i havet, blant annet på grunn av manglende søppelhåndtering langs elven. TV-aksjonens midler skal hjelpe til med å finne løsninger for innhenting, sortering og resirkulering som vil stoppe plastforsøplingen langs 35 kilometer av Ciliwung-elven, sørge for at 53.000 får søppelhåndteringstilbud og dermed redusere mengden plastforsøpling til naturen med nesten 530 tonn i året.

ALL INCLUSIVE GOOD FOR BUSINESS

VELKOMMEN TIL BUSINESS CENTER STAVANGER

Velg mellom enkle cellekontor eller flere kontorplasser sammen i Stavanger sentrum. Bemannet resepsjon. Nevnte vi at det er ca 30 andre spennende bedrifter også på huset? Topp kvaliteter og mange kjekke frynsegoder. All inclusive sier vi.

www.business-center.no

INTERESSERT I Å LEIE KONTOR? Kontakt Merethe Svensen/ms@ogreid.no/+47 948 88 908

**BUSINESS
CENTER**
STAVANGER

**ØGREID
EIENDOM**

Rammebetingelser og Oslo

AV RAGNAR TVETERÅS • professor i innovasjonsforskning, Handelshøgskolen ved UiS

Ved utgangen av august var 7,5 prosent av arbeidsstyrken i Rogaland helt eller delvis arbeidsledig, mens 3,1 prosent var permittert. Ledigheten har gått noe ned siden Koronatoppen, men er fremdeles på historisk høye nivåer.

Hvis vi klarer å holde koronasmitten nede kan en del arbeidstakere komme tilbake til jobber i for eksempel reiselivs- og kulturnæringer. Men samtidig kan vi også oppleve at flere blir ledige i bedrifter som er avhengige av å eksportere til et verdensmarked som har krympet på grunn av pandemien.

På toppen av koronakrisen har vi det langsiktige omstillingsbehovet mot sektorer utenfor «oljå» som kan gi regionen framtidige eksportinntekter og arbeidsplasser. Dette er en svær, langsiktig og møysommelig jobb som krever innsats av mange kloke hoder med ulike kompetanse i privat og offentlig sektor. Men ikke minst krever det regionale politiske strategier og koordinering fordi så mange av vekstmulighetene ligger i næringer som er avhengige av politiske rammebetingelser, og utformingen av disse foregår mye i Oslo.

Stavanger Aftenblad hadde 2. september en artikkel med tittelen «Trenger Stavanger en ambassade i Oslo?». Der peker Dag Mossige (Ap) og Sissel Knutsen Hegdal (H) på behovet for å spisse innsatsen for å ivareta Stavangers interesser overfor sentrale myndigheter. Spørsmålet er om det bare er Stavanger kommune som trenger en «ambassade»? Og hvilke næringspolitiske spørsmål skal ambassaden jobbe med?

Forskjellig

Virkelighetsforståelsen og prioriteringer er forskjellige i hovedstaden og vår region. Ikke minst har betydelige deler av eliten og maktapparatet i Oslo god tid, delvis fordi de ikke er like avhengige av at omstillingen skjer raskt. Dette berører i høyeste grad mulige vekstnæringer, fordi de aller fleste av disse påvirkes av rammebetingelser og reguleringer som vedtas i Oslo. På ulike måter gjelder det for fornybar energi, maritime næringer, biobaserte næringer, mineralutvinning, karbonfangst og -lagring. Det omfatter også i neste omgang verdikjeden – industri og tjenestesektorer – som leverer til og kjøper produkter fra de nevnte næringene.

Oljevirkeligheten vi har levd i de siste tiårene har ikke rustet oss for jobben

vi framover må gjøre i forhold til Oslo. Veldig forenklet så fikk Norge på plass rammebetingelser for petroleumsnæringen relativt tidlig som var såpass gode og robuste at petroleumsverdikjeden kunne konsentrere seg om å lete, investere og produsere. Det handlet delvis om lover og forskrifter som regulerte eierskap, skattebetingelser og HMS.

Interne ressurser

Beslutningstagere i petroleumsverdikjeden kunne altså i lange perioder bare konsentrere seg om kommersielle beslutninger. Når det ved ulike korsveier var nødvendig å ta grep for å justere noe i rammebetingelsene, så hjalp det at

«Ikke minst har betydelige deler av eliten og maktapparatet i Oslo god tid, delvis fordi de ikke er like avhengige av at omstillingen skjer raskt».

Ragnar Tveterås

verdikjeden hadde store interne ressurser og stor forståelse fra samfunnet forankret i en enorm verdiskaping. Dermed fikk man mobilisert ressurser fra næringslivet, fagbevegelsen, offentlig forvaltning og politikk. Dette så vi sist når endringene i petroleumsskatten ble vedtatt før sommeren.

Dette er ikke i like grad tilfelle for andre naturressursbaserte næringer på hav og land. De interne ressursene i

næringene er mindre, og kunnskap og forståelse hos politikere og forvaltning er ofte lavere. Det hjelper ikke at næringene har spesielle og svært ulike utfordringer når det gjelder rammebetingelser. Eksempler på prosjekter med ganske ulike utfordringer og muligheter er havbruk til havs utenfor Utsira, mineralutvinning i Dalane og havvind på Tampen. Det kan bli svært krevende for politikere og andre samfunnsaktører både i Oslo og Rogaland å holde seg oppdatert på hvert enkelt næring.

Oslo-ambassade?

Er grepet da å etablere en Stavanger ambassade i Oslo med en eller to medarbeidere som skal jobbe med et bredt saksfelt? Svaret er nok ikke et klart ja. En ambassade trenger et solid støtteapparat i hjemregionen som har tilstrekkelig kunnskap om hvilke rammebetingelser som kreves for å få fart på ulike næringer, og som kan utforme strategier for næringsutvikling og lobbyvirksomhet. Først må vi spørre oss selv om vi har dette støtteapparatet og strategier på plass?

Vi er nok ikke helt der. Regionen vår kjennetegnes nå ved fragmentering når det gjelder kommunestruktur og næringspolitikk, mens fremtidens vekstnæringer og deres verdikjeder krysser kommunegrensene. Dessverre må man innse at denne fragmenterte politiske strukturen er det vanskelig å gjøre noe med på kort sikt. Regionens bedrifter og deres organisasjoner – Næringsforeningen og NHO – må derfor sørge for at man på tross av strukturene kan lage nærings- og kommunikasjonsstrategier mot Oslo som kan gi gode rammebetingelser for det vi skal leve av i framtiden.

Næringsforeningens to viktigste prosjekter er «Energi hovedstaden» og «Nye muligheter». En helt sentral utfordring for disse prosjektene er å finne ut hvordan vi skal samle krefter og kompetanse på tvers av kommunegrensene som kan bidra til å skape gode rammebetingelser for en mer kompleks næringsstruktur enn det vi har vært vant med de siste tiårene.

JULEGAVER I STEDET FOR JULEBORD

**Presentasjon av Georg Jensen-artikler og andre julegaver
tirsdag 22., onsdag 23. og torsdag 24. september kl 09.00 – 15.00.**

Det tradisjonelle julebordet får vente til et annet år. Den naturlige anerkjennelsen til dine ansatte er en julegave! Vedlagt dette nummeret av Rosenkilden finner du brosjyre med forslag til gaver fra Georg Jensen – her er mye flott å velge mellom. Showrommet vårt er nå fylt opp med julegavetips fra alle våre leverandører.

Vi har fullt fokus på smittevern, og alle avtaler må bookes på forhånd. Ta deg tid til et nyttig besøk hos Kai Hansen.

**Kontakt oss på 450 44 574
eller profil@kai-hansen.no**

Stavanger

51 90 66 00
Kontorveien 12,
4033 Stavanger

Kristiansand

38 00 30 50
Festningsgata 40,
4614 Kristiansand

Haugesund

52 70 33 70
Fjellveien 1A,
5532 Haugesund

Ølen

53 76 60 80
Haukelivegen 668,
5582 Ølen

post@kai-hansen.no
kai-hansen.no

KAI HANSEN

Nordic Edge klare for en annerledes konferanse

Som de fleste andre må Nordic Edge Expo også foregå på en helt annen måte i 2020. Konferansen blir digital, med sendinger fra hele Norden og Brussel på én, digital plattform.

TEKST: LARS IDAR WAAGE

Årets konferanse har fått slagordet «Rethink Normality» – noe som kan være svært passende i det som har blitt et veldig spesielt år.

– I en ny hverdag må også Nordic Edge Expo tenke nytt. Vi skal være innovative og nyskapende, samtidig som vi forvalter mange års tillit. Nå går vi forbi webinarer og enkle nettløsninger, og strekker oss enda lenger, sier daglig leder Stig Finnesand.

For nytt blir det definitivt. Årets Nordic Edge Expo skal sende fra seks studioer, lokalisert i Stavanger, Oslo, København, Helsingfors, Helsingborg og Brussel. Alle sendingene vil foregå på en spesialtilpasset, digital plattform.

– Her vil det også bli avholdt workshops og utstillerne får sine egne rom hvor de kan kommuniserer direkte med publikum, sier Finnesand.

Stig Finnesand, daglig leder i Nordic Edge.

Fremtidens strategi

Selve hovedsendingen vil foregå 23. september, men plattformen er åpen for deltakere og utstillere mellom 21. og 25. september. Alt materiale vil være tilgjengelig ut året.

– Den digitale plattformen åpner for å samle et unikt nettverk av offentlig, privat og akademisk sektor til regionen vår. Vi håper flest mulig aktører blir med på dette, og viser frem seg selv og regionen på beste måte. Smartbyregionen vil få vise sin sterke posisjon og for ett stort nytt publikum. Hvordan vi høster fruktene av dette blir opptil aktørene som er med, mener den daglige lederen.

I tillegg skal Ungt Entreprenørskap ha sitt kick-off for videregående skoler i hele landet på den digitale plattformen, og EdTech fra Universitetet i Stavanger skal

også sende sin konferanse på Nordic Edge Expo.

I Stavanger bygges et profesjonelt studio i Finansparken, og Nordic Edge Expo gleder seg til å vise frem det prisbelønte trebygget.

– Nordic Edge Expo var en av de første aktørene til å ta den nye situasjonen inn over seg og se dette som en spennende mulighet. Covid-19 situasjonen gjør at vi spoler flere år frem i strategien, og setter en digital Nordic Edge Expo på kartet.

Viktig å gjennomføre

Nordic Edge har brukt lang tid på å finne den riktige tekniske løsningen, og ser muligheter for kombinasjon av fysisk og digitale arrangement i fremtiden.

– Nå som løsningen er på plass, er vi trygge på at vi virkelig lever opp til temaet

for årets konferanse: Rethink Normality, og utviklingen skjer løpende der vi skal være i forkant, sier han.

Den daglige lederen mener også at det er viktig å gjennomføre arrangementet, og at besøkende og samarbeidspartnere setter pris på det.

– Kunnskap må deles, produkter og tjenester trenger å vises frem og nettverk må få skapes og vedlikeholdes. Dette løser Nordic Edge Expo, mener han.

Selve konferansen vil bli åpnet av Kronprins Haakon, og Stavanger-ordfører Kari Nessa Nordtun vil åpne Stavanger-programmet. Det blir også et eget internasjonalt program fra Stavanger-regionens Europa-kontor, samt møter og workshops fra Asia, Sør-Korea og Tyskland.

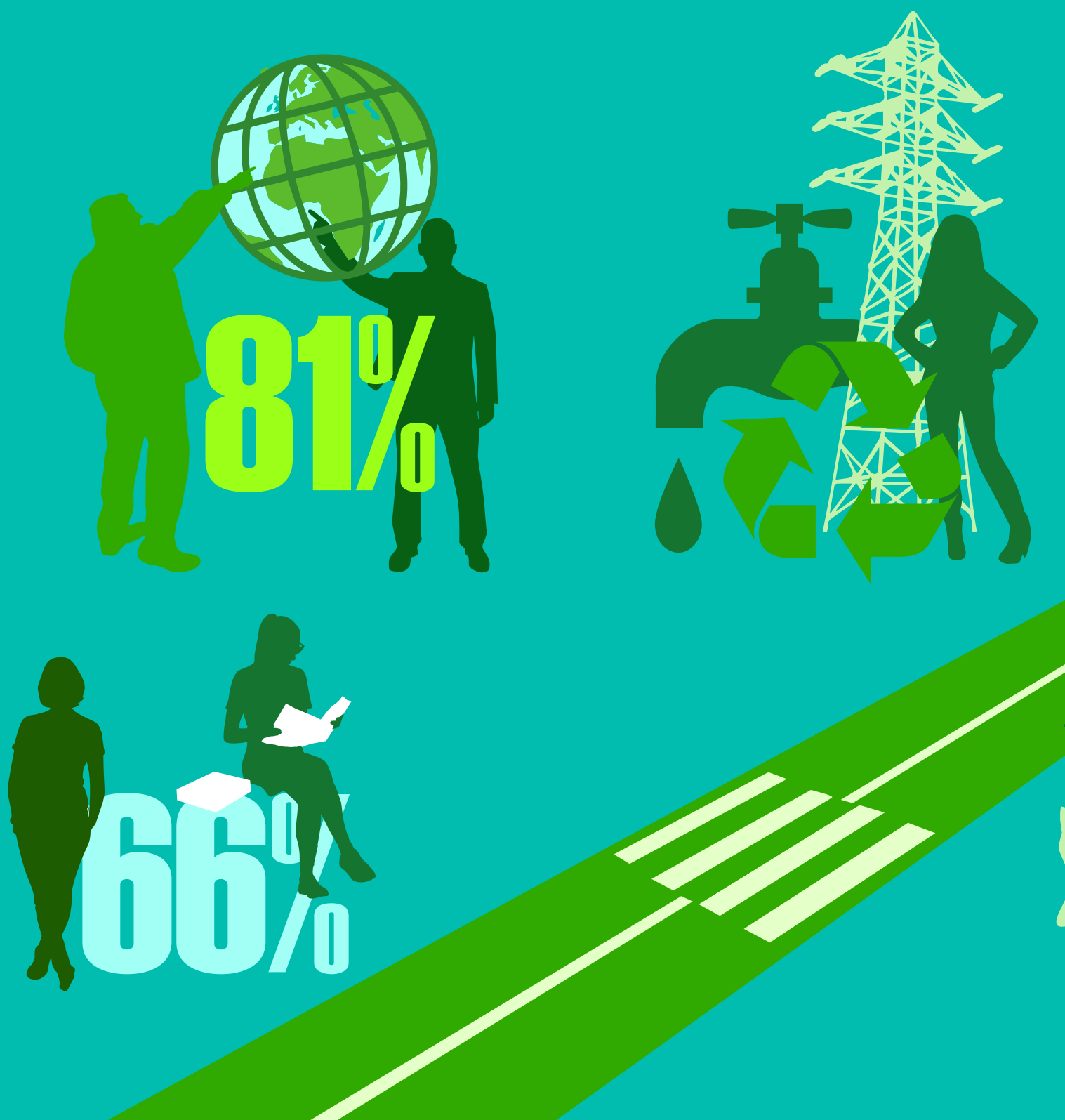

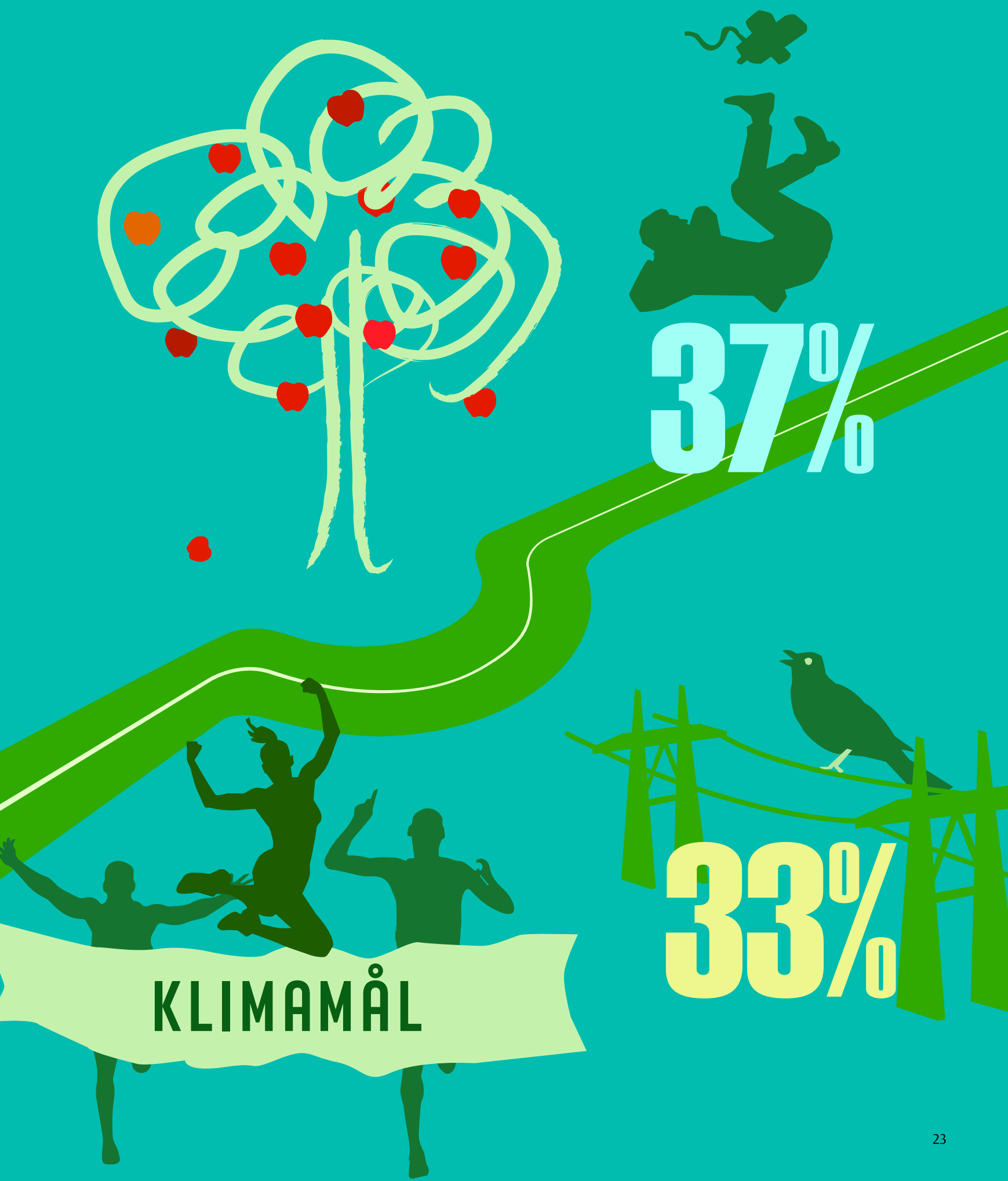
Kronprins Haakon skal foreta den offisielle åpningen av årets konferanse. Foto: Jørgen Gomnæs/Det kongelige hoff

Den grønne veiviseren

Grønn utvikling og konkurransekraft opptar stadig flere i næringslivet, og mange aktører står klare til å bistå folk med gode ideer, teknologier, produkter og finansiell bistand. Nå har ressursgruppen for Grønn vekst fått laget et kart som viser hvor man kan få hjelp og hvem som kan bistå. Det grønne kartet skal være en levende oversikt over bedrifter som er villig til å dele kompetanse og bidra til å øke tempoet videre i grønn utvikling.

TEKST: STÅLE FRAFJORD TEGNING: STÅLE ÅDLAND

KLIMAMÅL

37%

33%

Et kart for veien videre

– Vi ønsker å være med å åpne dører for folk og bedrifter som har ideer til nye virksomheter som kan styrke regionen, samtidig som tjenester og produksjon må være i tråd med klimakravene, sier leder for ressursgruppen for Grønn vekst i Næringsforeningen, Brage Johansen.

Ressursgruppen er en interessegruppe for grønn vekst som støtter gode ideer og fremmer kreative møteplasser som kan bidra til å nå FNs bærekraftsmål.

Gruppen jobber på tvers av flere fagområder, og jobber også i tett samarbeid med andre faglige og geografiske ressursgrupper.

Brage Johansen understreker at det finnes flere aktører enn det ressursgruppen har klart å finne frem til i dag, og kartet derfor vil bli justert etter hvert.

– Det grønne kartet er et aktørkart som viser hvilke organisasjoner og bedrifter som bistår enkeltpersoner og bedrifter som har ideer de ønsker å diskutere for å finne veien videre. Det finnes også flere bedrifter som jobber med rådgivning og strategiutvikling. Tidlig i idéfasen kan det være nyttig å snakke med aktører som kan gi helt gratis veiledning og åpne dører til neste nivå i utviklingen. Skape.no er eksempelvis et samarbeid mellom Rogaland fylkeskommune, 23 kommuner og Fylkesmannen i Rogaland, og har et gratis veiledningstilbud, sier Johansen.

Smarte folk

– Hvorfor har man valgt å lage denne oversikten?

– Det finnes mange smarte folk med gode ideer, og hensikten er å gjøre det enklere å finne frem til de rette aktørene som kan hjelpe dem videre. Selv om man ikke har en ide om å starte egen bedrift, så kan det være til stor inspirasjon å delta i entreprenørarrangement eller jobbe i kreative miljøer med fokus på entreprenørskap og utvikling. Klyngene har spisskompetanse innen sine spesifikke områder om dekker mange hundre bedrifter og store nettverk.

– Hva skal kartet brukes til?

– Først og fremst som en døråpner til nye bedriftsideer. Kartet er laget for å tydeliggjøre hvor mange aktører som faktisk kan bistå entreprenører i både idéfasen og produktfornyelser.

Dele kompetanse

Ressursgruppen foretok en kort medlemsundersøkelse i juni, og mange av aktørene var villige til å være med å dele kompetanse. Spørsmålene var basert på den årlige THEMA rapporten hvor Lyse kartlegger klimagassutslipp og mulige tiltak i Sør- Rogaland, sortert på sektorer hvor bedriftene kan være med å gjøre en stor forskjell: Veitrafikk, sjøfart, luftfart, jordbruk, avfall og avløp, oppvarming, annen mobil forbrenning og industri.

Undersøkelsen viste blant annet at:

- 66 prosent av bedriftene svarer at de allerede har laget en grønn strategi for sin virksomhet.
- Jevn fordeling av når bedriftene mener de oppnår klimamålene (2020–2023).
- 81 prosent av bedriftene svarer at deres produkt og tjeneste har et globalt markedsområde.
- De sektorene hvor flest bedrifter mener de kan redusere mest og raskest for å nå klimamålene er oppvarming, energiforsyning, avfall og avløp.
- 37 prosent av bedriftene svarer at de har produkter og tjenester innen industri, olje og gass som kan løse andre bedrifters behov for å nå klimamålene.
- 33 prosent av bedriftene svarer det samme for energiforsyning.

Levende dokument

– Vi vet at det finnes mange flere bedrifter og aktører som jobber med grønn utvikling, slik at dette blir et levende dokument hvor vi kan utvide aktørkartet. Med knoppskyting og utvikling av grønne ideer, så vil regionen kunne synliggjøre nye ideer og ta en posisjon både nasjonalt og internasjonalt. Potensialet er stort, sier Brage Johansen.

Ressursgruppen har fått økonomisk støtte fra Lyse til å dekke kostnadene med illustrasjonen til kartet.

Hvor tar jeg kontakt om jeg har en god grønn ide?

- Skape.no (hele fylket – gratis veiledning i regi av kommuner og fylket)
- Innovasjon Norge, gründertelefon (hele fylket)
- Validé (Stavanger, Bryne, Egersund, Haugesund)
- Næringshagene: <https://nhrogaland.no/>
- Ryfylke næringshage (Finnøy)
- Suldal Vekst (Sand)
- Rogaland ressurscenter (Avaldsnes)
- Medvind Næringshage (Ølen)
- ITSA accelerator (årlige vekstprogram for ferske startups (ITSA Start) modne startups (ITSA Connect Growth))

Startup-miljøer:

- Innovation Dock (Stavanger og Sandnes – alle bransjer)

- Creator Maker Space (Forus - prototypelab)
- FOMO (Forus – sterkt teknologimiljø)
- Innovasjonspark Stavanger (Ullandhaug – alle bransjer)
- Seeds of Norway (kvinnelige gründere)
- Storhaug Limited (Stavanger - grunder/startupmiljø)
- Grunderhub SR bank og DnB (Stavanger)
- Innoasis (Stavanger – program og lab fasiliteter)

For studenter:

- LevelUp
- StartUiS

Arrangement for entreprenørskap og inspirasjon:

- Startup Weekend
- VentureCup
- Hackathon (ulike bransjer og avsendere)
- TEDx Stavanger (ulike bransjer)

Leder for ressursgruppen for Grønn vekst i Næringsforeningen, Brage Johansen.

Klynger med hovedkontor i Stavanger-regionen:

- Norwegian Energy Solutions: Collaboration for a sustainable energy future.
- Norwegian Offshore Wind Cluster: Increase profits by cooperating on innovation and marked opportunities in offshore wind.
- Nordic Edge Smart City Innovation Cluster: Drivende kraft for utviklingen av smartere byer og lokalsamfunn.
- Norwegian Smart Care Cluster: Bygge norsk helseindustri gjennom digitalisering og innovasjoner for helse- og omsorgstjenester.
- Stiim Aqua Cluster: Et innovasjonsøkosystem for havbruksrelaterte virksomheter på Sør-Vestlandet.
- Norwegian Tunnel Safety Cluster: utvikle innovative bedrifter som vil kommersialisere løsninger for bedre tunnelsikkerhet
- ROBO: Nettverk for robotikk og automasjon.

Eksempler på Kapital til næringsutvikling i tidlig fase/vekst fase:

- Grundere selv, familie, venner som bidrar
- Styrbjørn (bærekraft)
- Validé Invest 1 (preså Kornfond)
- Bankene
- DVein
- Freyer Forvaltning
- Lyse investering
- AngelChallenge
- Valinor
- Sprettert
- Så Kornfond Proventure
- Alliance Venture
- EV Private Equity
- DSD
- Connect Vest
- Sandnes Investering AS
- Ekko Invest

Grønne kompetansevirksomheter

Offentlig/ Organisasjoner/ Akademia & forskning

Sola Kommune
Stavanger kommune
Stavanger Parkeringsselskap
Egersund sentrumsforening
UiS
Norce

Eiendom

Elveparken Sandnes AS
Reitan Tveteraas AS
Tvedt Eiendom AS

Arkitektur og design

Ranso AS
Maqu Design
Ope AS
Rumag Skilt og Reklame AS

Bygg og anlegg

Block Berge Bygg AS
Egersund Granite AS
Kruse Smith Entreprenør
GMC Eiendom / Byfjordparken AS
Velde AS
Norsk Industrivern AS (overflatebehandling av alle slag i storformat)
Alustar Aluminium Systemstillas (stillas og løsninger)
SV Betong

IKT og teknologi

Balcoo AS (software til kraftbransjen)
Heimdall Power AS (sensor technology- Digitizing the electric grid)
NAUTOR (Optimizing of Navigational Data)
Systor Vest AS (IT og systemutvikling)
Advanced Control AS (system supplier, Control and SCADA Systems)
RobotNorge AS (automasjon- og robotspesialisten)
Bouvet Norge AS, region Rogaland (skaper digital løsninger for fremtiden)
Gapit AS
Surplushub International AS
Biolink Group AS
MicroA

Kultur

Tou Scene

Norges Håndballforbund region SørVest

Galleri Rosengren (Galleri Soğndalstrand)

Odeon Kino Stavanger/Sandnes AS

Rogaland Teater AS

Energiforsyning

Lyse AS

Dalane Energi AS

Green Mountain Data Center (datalagring)

Unitech Power systems (spesialister innen elkraft teknikk)

Blueday Technoly AS (energi effektivisering)

KE Automasjon (energi effektivisering)

Greencap Solutions AS (energi effektivisering – spesialist på drivhus)

Industri, O & G

Er Trading (offshore og maritim industri)

EnergyX AS (engineering, design, manufacture, machining and testing)

Eramet Norway Sauda

Norsea Stavanger AS (baser i Dusabik og Stavanger)

Timech AS (CNC maskinering)

R.Stahl Tranberg AS

Folla Tech (industriservice)

Rena Quality group (environmental solutions provider)

SAR

Equinor

Rådgivere

Norwegian Drilling Academy AS

DYNAMIK Management AS (teknologi, rådgivning, regnskap)

Green Entrans AS (offshore wind / O & G)

Advansia AS (prosjekt og byggløse)

Safetec Nordic AS (sikkerhet og beredskap)

Prosjekt AS (flere bransjer)

PXO AS

Dano Bebanner AS

Sodexo Remote Sites

Transport/infrastruktur

Kolumbus

Rennesøy Trafikk AS

FreiXchange

Ålgård Auto AS

Generasjons- skifte nå?

FINN EIDE • advokat i Haver Advokatfirma AS

Da Erna dannet sin første regjering i 2013, var et av de første grepene som ble gjort å fjerne arveavgiften. Fra 1. januar 2014 har vi ikke hatt arveavgift i Norge – og særlig familier som eier større virksomheter eller kostbare eiendommer har nytt godt av dette. Spørsmålet nå er om dette vil vare.

Dersom høyresiden vinner valget til neste år, er det neppe noen fare for gjeninnføring av arveavgift. Arbeiderpartiet har ikke programfestet gjeninnføring av arveavgift – og uttaler at de heller ikke har noen planer om dette. På den annen side, dersom det skal dannes en regjering på venstresiden, vil AP være avhengig av støtte fra SV og Rødt. Disse støttepartiene ivrer etter å gjeninnføre arveavgiften – og et kompromiss for regjeringdannelse kan utmerket godt bli en gjeninnføring av arveavgift med virkning fra 2022, men med et mulig ikrafttredelsestidspunkt allerede høsten 2021.

Rødt, med tilsynelatende støtte fra SV, har tatt til orde for et innslagspunkt på arveavgift på eiendeler med høyere verdi enn fem millioner kroner. Satsene for avgiften er foreslått å være progressive, opp til 25 prosent.

Det blir ren spekulasjon å legge til grunn at Norge gjeninnfører en arveavgift – og ytterligere spekulasjon blir det å mene noe om hvilken form og innretning en slik avgift eventuelt vil få. Den arveavgiftsmodellen som ble utviklet i 2014 var ganske uthullet og nedsløpt. Det er grunn til å vente at en eventuell ny modell, basert på krav fra

SV og Rødt, vil være atskillig tøffere – og innrettet mot de «rike», underforstått de som er mer rik enn alminnelig velstående.

Spørsmålet virksomhetsiere likevel bør stille seg, er hvorvidt en har råd til å la være? Dess større verdier en sitter på – dess større vil belastningen med arveavgift bli.

Komplisert

En overføring av eiendeler til neste generasjon, enten det er virksomhet eller en verdifull eiendom, er ikke noe en gjør over natten. Et generasjonsskifte er rettslig, økonomisk og følelsesmessig komplisert – både med tanke på tidspunktet dette skal gjøres på, hvem som skal overta, rettigheter, skatte- og avgiftsmessige konsekvenser for både giver og mottaker og hensynet til rettferdighet arvingene imellom, for å nevne noe. Et godt generasjonsskifte

krever følgelig langsiktig planlegging og strukturering, med involvering av rådgivere.

Etter å ha bistått som advokat i store generasjonsskifter gjennom 25 år, med og uten arveavgift, er mitt beste råd at du skaffer deg en oversikt over hva et generasjonsskifte vil innebære – dersom du sitter på større verdier og har myndige barn som kan overta. I første rekke gjelder det å skaffe seg en oversikt over virkelig verdi på de eiendeler som på ett eller annet tidspunkt skal gå over til neste generasjon – og hva det

**«Dess større verdier en
sitter på – dess større vil
belastningen med
arveavgift bli».**

Finn Eide

vil innebære av skatte- og avgiftsmessige konsekvenser å overføre dette i dag. I tillegg må du selvsagt vurdere hvordan ditt og dine etterkommeres liv vil arte seg dersom en gjennomfører et generasjonsskifte nå.

Omorganiseringer

Når en har skaffet seg en slik oversikt, kan det være at en ser at det bør gjøres omorganiseringer i forkant av generasjonsskiftet. Dette kan være oppdeling/fradeling av en eiendom, fusjon eller fusjon av et selskap – eller omstrukturering av et konsern. Det kan også tenkes at det må gjøres tilpasninger på mottakersiden – f.eks. at det opprettes holdingselskaper for mottakerne – enten ett felles – eller at hver arving har hvert sitt. Du ser at dette er arbeid som krever tid – og må

forberedes. Her gjelder det kreditorfrister, saksbehandlingstid og ikke minst god planlegging og modning fra givers side – og gode samtaler/prosesser vis a vis arvingene.

På mottakersiden er det også forhold som trenger tid. Kommunikasjon og involvering med neste generasjon er særdeles viktig – både for å lodde interesse, avstemme forventninger, sette i gang modningsprosesser og forberede en oppstart av nytt eierskap og styring.

Dersom en ikke er klar for å gjennomføre et fullstendig generasjonsskifte, er det mulig å gjøre en gradvis tilnærming – der neste generasjon bare tilføres eierandeler uten aktivt å ta del i virksomheten. En slik hybrid løsning – kombinert med gode avtaler knyttet til eierskap og styring – kan være gunstig om en utelukkende vil redusere den økonomiske belastningen en gjeninnføring av arveavgiften kan få.

Gjør opp status

Det er et drøyt år til stortingsvalget 2021 – som en sunn øvelse i forkant av dette, vil mitt råd være at eiere av virksomhet eller verdifull eiendom gjør opp status med tanke på eierskap og fremtid. Har man voksne barn som kan overta – tenk gjennom om dette kan være tiden for å gjøre et generasjonsskifte. Vit også at et generasjonsskifte kan være komplisert rent juridisk – og at det finnes mange avtalemekanismer som kan gjøre gjennomføringen mer bærekraftig og fremtidsrettet. Det er å anbefale at man søker råd hos en kompetent advokat for å unngå fallgruver, samt spiller på den erfaring en rådgiver har med å få til vellykkede og utprøvde løsninger.

Til slutt – la det være klart – du skal ikke gjennomføre et generasjonsskifte alene fordi det avgiftsmessig kan være gunstig. Et generasjonsskifte bør være begrunnet i at dette familiemessig, forretningsmessig og følelsesmessig fremstår som riktig å gjøre – men at en kanskje fremskynder prosessen noe på grunn av usikkerhet knyttet til avgiftsbelastning.

Bærekraftskonferanse for næringslivet

pionér

14. oktober, kl. 08.30,
FOMO / Scandic Stavanger Forus

naeringsforeningen.no

Anti Stall Tool (AST)

Verktøyet regulerer påtrykket til borekronen nede i hullet for å bore mest mulig effektivt og uten skadelige vibrasjoner. Med en reaksjonstid på 20 millisekunder, redusert fra et par minutter fra overflaten, gir den nye løsningen en systematisk forbedring. Konkret er resultatet forlenget rekkevidde per borkrone, økt borefart og mindre risiko for feil. AST er utviklet av Tomax AS på Forus, et selskap stiftet i 2005 av medarbeidere med internasjonal fartstid fra teknologibølgen på 90-tallet.

I forbindelse med et forskningsprogram rettet mot økonomisk boring av dypere brønner til Geotermiske anlegg, har to universiteter i Europa og et i USA matematisk modellert Tomax sin regulerings algoritme og funnet at

løsningen gir en oppsiktsvekkende 40 prosent forbedring i effektivitet. Altså bores 40 prosent mer fjell med samme mengde energi. Denne egenskapen ble veldig godt synlig for amerikanske operatører i forbindelse med utvikling av ukonvensjonelle resurser med lange, parallelle brønner. AST gav en så tydelig forbedring at det satte i gang en kraftig vekst i Tomax Drilling Technology – det heleide datterselskapet til Tomax i USA. For å levere på dette feltet foregår produksjonen i størst mulig grad hos Årdal Maskinering AS på Nærbø. Årdal besitter sertifisering, utstyr og kompetanse som praktisk talt er utilgjengelig andre steder i verden. Eksporten av verktøy fra Nærbø passerte tre hundre millioner i omsetningsverdi i fjord.

Samtidig lanserer Tomax nå et mikro-elektronisk system for digital kartlegging av reguleringsprosessen i AST verktøyet kalt Tomax Energy Monitor (TEM). Denne løsningen gir digital erfaringsrapport som gjengir selve inngrepet til en valgt borkrone og legger grunnlag for raskere læring i den enkelte boreoperasjonen. TEM skal også bidra til neste generasjon AST regulator som kan muliggjøre standardisert borkrone og vektør og korte ned veien til automatisert boring. På Nærbø er allerede de nye TEM komponentene i produksjon.

Keep calm and carry on, eller ...?

TERJE EIDE • rådgiver og partner i Markedsføringshuset

Det berømte slagordet oppsto i 1939 i inngangen til andre verdenskrig. Kan vi lære noe av det?

Britiske myndigheter forsto at moralen til det engelske folk måtte styrkes og laget en kampanje der «Keep calm and carry on» var ett av tre budskap. Kong Georgs den sjette sin krone var det eneste grafiske elementet, en spesiell og vakker typografi som ikke lett kunne kopieres ble brukt og kampanjen ble kun trykket i to farger.

«Keep calm and carry on» er i ettertiden assosiert med det engelske folket sitt mot og standhaftighet og Churchill sitt lederskap. Hold ut, dette skal vi gjennom sammen er det underliggende budskapet.

Er det noe å lære for oss der vi står nå? Bør vi også beholde roen og fortsette med det vi holdt på med?

Behov for annet

Mot og standhaftighet er unektelig gode kvaliteter, men dersom vi tar dagens situasjon innover oss med næringslivsbriller på er det mye som tyder på at det er behov for noe annet nå enn det vi gjorde i vår. I helt nye landskap har gamle kart og gammel kunnskap mindre verdi. Her vi står nå har ingen av oss vært før.

Mange bransjer erkjenner gradvis at de møter en hverdag hvor behov, kjøperadferd og etterspørsel er endret. Det som skapte konkurransestyrke i februar, treffer ikke lenger like presist. Kunnskap om hvordan forandringene kommer til å påvirke behov og etterspørsel kan for mange bli en nøkkel

for overlevelse. Dersom man skal velge ett tidspunkt for å styre videre basert på gammel kunnskap er det ikke nå. Vi kommer ikke tilbake til «det normale».

Raske løsninger

De finansielle realitetene skapt av lav oljepris og koronadrevet etterspørselsstopp er brutale og krever raske løsninger. Uten penger inn hjelper det ikke å ha vært dyktig før. På veien tilbake til ny normalitet vil statlige «finansielle respiratorer» og kriselån hjelpe et stykke på vei, men det er ikke Svaret, ikke engang i nærheten.

Digitalisering har lenge vært en drivkraft for endret kjøperadferd. Covid-19 har akselerert både utvikling av nye løsninger og måten vi oppfører oss som kunder. Digitalisering har gjennomgripende konsekvenser. En av dem er på kundelojalitet. Old-school modellen med personlige relasjoner som bindemiddel svekkes i takt med at digitale løsninger skaper verdi for kundene. Hvem er vel lojale mot algoritmer? Det er å så fall kun til noen lager en enda bedre algoritme.

Krevende

Det er ingen raske løsninger. Dette blir krevende. Jeg tror at nye kart for kunde og markedsinnsikt må bli en del av løsningen. Det å skaffe seg oppdatert innsikt vil gi avkastning i form av riktige veivalg og prioriteringer. Det som ligger fast, er betydningen av å forstå kundens behov. Behovsinnsikt har siden tidenes morgen dannet grunnlaget for å utvikle både løsninger og levedyktige forretningsmodeller. Slik vil det fortsatt være.

Nå spør ansatte og ledere i mange organisasjoner om hva den nye situasjonen vil bety for dem. Det handler ikke om det er

riktig med en rekalkibrering av kundeinnsikt. Det handler bare om hvordan.

Mange spørsmål

Spørsmålene dagens markedssituasjon reiser er mange og metodene for å skaffe svar varierer. Noen typer kunnskap kan man relativt enkelt skaffe ved hjelp av egne ressurser, men andre analyser gjøres best med eksterne profesjonelle samarbeidspartnere. Dette er spørsmål som hører hjemme i ledergrupper og i styrerom nå:

- Hva har skjedd med kundens betydningskriterier, hva driver valgene?
- Hva skjer om vi fortsetter å tilby det vi gjorde i starten av året?
- Hvilke endringer har skjedd i forventninger og krav til samarbeidspartnere?
- Betyr forhold som leveringssikkerhet, finansiell soliditet og tilpasningsdyktighet mer enn før?
- Hva skjer med bærekraftstenkingen?
- Hvilke muligheter skapes og hvilke av våre nye ideer tenner kundene på?
- Skaper endringer i behov åpning for nye typer samarbeid og løsninger?

Vær beredt

Den som legger langtidsplaner, må være beredt på å holde viskelæret klart. Nå handler det om å være lett på tå og være i stand til å snu seg raskt.

Det paradoksale er at kampanjen med «Keep calm and carry on» aldri ble kjørt i offentligheten i England. De originale plakatene ble først gjenoppdaget av en bokhandler i Northumberland 50 år seinere.

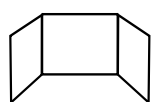
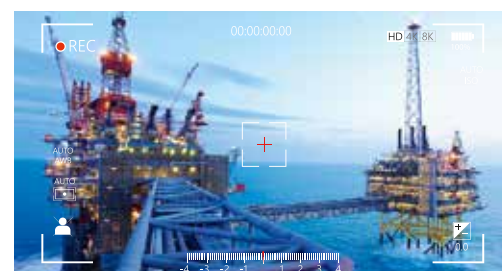
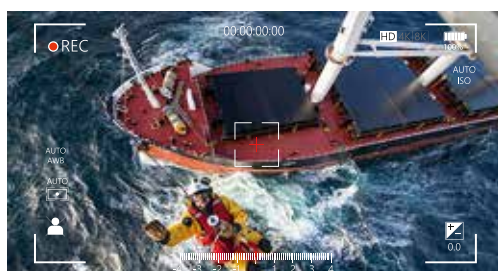
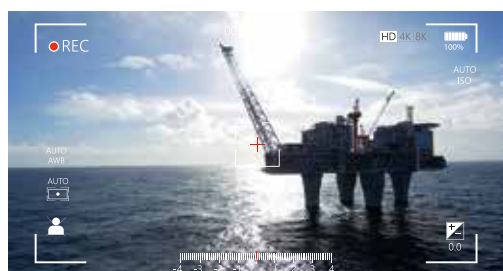
Om vi hadde laget kampanjen i dag kunne vi behold designet, men endret budskapet til «This time it's different».

«Uten penger inn hjelper det ikke å ha vært dyktig før».

Terje Eide

Erfarne fotografer for barske forhold

OFFSHORE FOTO & FILMPRODUKSJON

STAND

PRINT

FOTO

FILM

BITMAP*

MULTIVISUAL

51 84 92 30 www.bitmap.no

Linn Katrine Høie har
kjent på ensomheten og
annerledeshet. I dag har
hun funnet seg selv.

En annerledes oljedirektør

Hun har kjent på ensomheten og det å ikke passe inn. Men ikke alt i livet må vare evig, og også Linn Katrine Høie har erfart at det å oppleve annerledeshet, kan utvikle seg til en styrke.

TEKST: STÅLE FRAFJORD FOTO: HENRIK MOKSNES/BITMAP

Oljeselskapet hun har ledet i ett år – delvis fra Bergen og delvis fra Stavanger – er ung og lite. Likevel er det Petrolia Noco som står bak det største oljefunnet i Nordsjøen så langt i år.

Noen vil hevde at det ikke er helt tilfeldig. Kanskje er det heller ikke tilfeldig at dette intervjuet foregår ved familiens kjøkkenbord, mens en alarm fra kjøleskapet – som en eller annen glemte å lukke døren til natten før og ingen vet hvordan man stanser – piper uavbrutt. Det lar Høie seg ikke affisere nevneverdig av. Det er viktigere ting i livet å bry seg

med og engasjere seg i, og den 43 år gamle oljedirektøren har kjempet større slag.

Linn Katrine Høie er født og oppvokst på Leikvoll i Randaberg, i en tid preget av relativt trange bygdekår, bedehuskultur og der ingen ristet på hodet om man som 9-åring kjørte traktor over jordene hjem fra skolen.

Den gang tilsa også voksenfornuften at de nye førsteklasingene skulle inndeles etter hvor man bodde. I praksis betød det at den ene klassen fikk tildelt 17 jenter, den andre 17 gutter og Linn Katrine Høie.

– Etter noen uker ringte min mor til

skolen og spurte om jeg kunne få selskap av en annen jente i klassen. Læreren ba meg velge, og jeg valgte bevisst en som jeg visste ikke ville splitte venninner i jenteklassen. Jeg vokste opp med brødre, gikk på skolen med kort hår og shorts, og var ikke blant de mest populære. Jeg var også mye alene, og ble nok litt mobbet.

Uredd

– Er det noe som har preget deg senere i livet?

– Ja, og når jeg snakker om det blir jeg ganske emosjonell. Jeg hadde ingen venninnegjeng slik mine egne døtre har, og jeg hadde heller ikke noe valg. Men det er kanskje en årsak til at jeg klarer meg så fint i dag. Jeg er ikke redd for å være alene, heller ikke å jobbe i ekstremt mannsdominerte miljø. Jeg ble tidlig veldig selvstendig, og flyttet senere alene både til Bergen, Australia og USA. Helt fra jeg var liten har jeg brukt mye tid på å observere. Det gjør jeg også i lederrollen i dag. Det å observere samspillet mellom mennesker og hvem de er, er viktig. Alle har en bagasje.

Tanken på at hun en dag skulle bli administrerende direktør i et norsk oljeselskap, lå langt unna barndomsdrømmen. Den besto i å bli lege, en drøm som har dukket opp igjen med jevne mellomrom i livet, men som nå er forlatt for godt.

– Men jeg kjenner faktisk litt på det ennå. Den bunner nok i en sterk følelse og opplevelse av å ville hjelpe og bidra. Men nå er det for sent.

Om igjen

Linn Katrine Høie har hatt sine perioder i livet hvor hun opplevde at hun ikke passet inn, og som har formet henne både som menneske og leder.

– For meg var det å begynne på videregående skole på Kongsgård i Stavanger, som å oppleve 1. klasse på Randaberg om igjen. Jeg var helt alene, og jeg tror alle synes jeg var litt rar. Jeg syklet til skolen i lilla sykkelhjelm og rosa regntøy fra HH, og videregående var på ingen måte min storhetstid. I tillegg hadde jeg begynt på skolen ett år for tidlig, og var bare 17 år under russetiden. Jeg hadde to knuter – en dobbeltknute fordi jeg var edru 16. og 17. mai, og en fordi jeg spiste en kartong med is.

Den store forløsningen skjedde først da hun dro alene til Bergen for å studere geografi, med losji i en gammel leilighet med kjøkken fra krigen og uten dusjmuligheter.

– For meg var det lykken i livet. Jeg hadde to vaskejobber og studerte Ex.phil og geografi. Frem til jeg flyttet til Bergen hadde jeg følt meg annerledes. Her var plutselig alle forskjellige, og ingen syntes det var noe spesielt rart med meg. Jeg fikk den åndelige føden jeg trengte, og sprang til forelesningene. Jeg kunne ikke få nok, og

Tanken på at hun en dag skulle bli administrerende direktør i et norsk oljeselskap, lå langt unna barndomsdrømmen til Linn Katrine Høie.

følte jeg var kommet hjem. Det var en god tid.

Relasjon

– Du har kanskje ikke blant dem som har deler av nettverket i dag fra barne- og ungdomsårene?

– Nei, jeg har knapt kontakt med noen. Jeg har aldri vært beskjedne eller tilbaketrukket, og kommer raskt i kontakt med folk, men jeg må oppleve en relasjon i møte med nye mennesker. Det var det jeg opplevde i Bergen. Jeg er veldig åpen og glad i mennesker, men en nettverksbygger i vanlig forstand er jeg heller ikke.

Etter eksamen i geografi ved Universitetet gikk det slag i slag, om ikke akkurat drevet av langtidspanlegging og et bevisst karrierevalg. Planen var å bli geolog, men ved inngangen til det store tusenårsskiftet var IT-problematikken høyaktuell. Høie begynte å studere informasjonsvitenskap, lærte seg programmering og systemutvikling, før hun dro til Australia for videre studier i et uspesifisert grunnfag som besto av kommunikasjon, reasoned writing, japansk, fotografering, mikro- og makroøkonomi, statistikk og analyse.

Risikostyring

Etter Australia fulgte et kort opphold i USA med et like kort og havarent ekteskap. Hun fikk sin første jobb i Norge, men etter halvannet år i Netpower bestemte hun seg for å studere samfunnssikkerhet ved Universitetet i Stavanger. Hovedoppgaven handlet om sikkerheten på norske plattformer, hennes første befattning med oljebransjen. Etter studiene begynte hun som HMS-rådgiver og fikk senere sin første lederjobb.

– Det jeg oppdaget i denne perioden var at jeg var god på risikostyring og å håndtere usikkerhet.

I august i fjor ble hun hentet inn som administrerende direktør i Petrolia NOCO. Hun kom da fra Aker BP, der hun hadde jobbet med digitalisering av feltutvikling. Petrolia NOCO AS (tidligere Petrolia Norway AS) ble etablert i 2011 for å drive med letevirksomhet. Største eier er oljeseriegründer Berge Gerdt Larsen, som tidligere har vært med på å utvikle selskapene DNO, Det norske og Rocksource.

Størst

I august, knapt ett år etter at hun overtok som toppsjef i selskapet, sprakk nyheten om at Petrolia har funnet olje på Dugong-feltet - det største funnet så langt i år på norsk sokkel. Feltet ligger vest for Florø, og er operert av det britiske oljeselskapet Neptune Energy som har en eierandel på 40 prosent. Det norske oljeselskapet Concedo, Petrolia Noco og Idemitsu Petroleum Norge eier 20 prosent hver.

– Hvor mye flaks ligger bak et slikt funn?

– Absolutt ingenting. Det har flere årsaker. Vi har en eier som er veldig engasjert og dedikert og som har stor tro på selskapet, og vi har en ung og fantastisk gjeng i selskapet som er helt unik. En av de som ble overbevist om at det var olje i akkurat denne brønnen for noen år siden, er i dag bare 31 år. Denne gjengen er så engasjert at jeg hver dag lurer på hva som driver dem.

Gode råd

– Hva tror du driver dem?

– Jeg tror det handler om at får gjøre det de vil og brenner for. Da jeg selv begynte i selskapet fikk jeg noen råd av Karl Johnny Hersvik – CEO i Aker BP. Det ene har brent

«Selskapene må bli mer tilpasningsdyktige. Hva vi gjør om fem år er det ingen som vet.».

Linn Katrine Høie

seg fast: Du må ikke ha det for travelt, og ikke være for rask. Det tenker jeg på hver morgen. I tillegg kan jeg kan si og mene hva jeg vil, og det får alle de ansatte også.

– Hvorfor er din bakgrunn og egenskaper det rette for dette selskapet?

– Det de trengte var å skru litt om på ting. Se på risiko, muligheter og trusler. Det er ikke jeg som har funnet olje. Min rolle er å legge til rette, og jeg er ekstremt rigid på norsk regelverk. Jeg kan det utenat. I tillegg er jeg veldig uredde. Jeg har aldri sovet så godt om natten som i den jobben jeg har nå. Jeg kjenner at jeg er der jeg skal være. Nå er jeg på en måte som fastlegen, som lytter, analyserer og stiller diagnoser.

– Du har alltid sovet like godt som nå?

– Nei, jeg har ikke det.

Personlighet

– Du har en annen bakgrunn enn mange andre direktører i denne bransjen. Hva er fordelene og ulempene med det?

– Jeg er helt avhengig av kompetansen i teamet mitt, men jeg har nok også en annen personlighet enn mange andre. Jeg er veldig åpen og lytter mye, og jeg liker at folk er ærlige. Min oppgave er å se det store bildet, men vi tar beslutninger i en gruppe.

– Det å være veldig åpen gjør vel også at man blir lettere sårbar i en lederrolle. Tenker du over det?

– Det gjør jeg hver dag. Åpenheten er både min sterke og min svake side. Men jeg vil alltid velge å være åpen og ærlig, og

skal man endre imaget til denne bransjen, må man også ta inn folk som kan og vil være åpne. Åpenhet er også kjernen i norsk regelverk.

Motstrøms

– Du leder et ungt oljeselskap, med mange unge ansatte – er ikke det litt motstrøms i 2020 der politikere snakker om omstilling og utfasing og den største skepsisen mot bransjen nettopp kommer fra de unge?

– Jeg tenker at inntil det finnes et reelt alternativ, må selskapene på norsk sokkel som skal finne olje være veldrevne, robuste og drevet av unge mennesker. Selskapene må bli mer tilpasningsdyktige. Hva vi gjør om fem år er det ingen som vet. Vi er et lite selskap, og vi skal finne olje i områder der det allerede er funnet olje. Vi skal ikke bore tørre brønner, eller finne olje langt vekke fra eksisterende infrastruktur. Jeg tror det er veldig viktig at oljeselskapene blir mer åpne i sin kommunikasjon og mindre drevet av frykt og angst, og er i stand til å endre seg ved å likne mer på teknologiselskaper. Dersom vi ikke gjør dette, står bransjen i fare for å ødelegge seg selv. Vi må selv se på hva vi må gjøre for å tiltrekke oss dem som kan være med på å endre et oljeselskap til et energiselskap.

Avkobling

Linn Katrine Høie er et engasjert menneske – også på fritiden. Med to døtre i grunnskolen har hun tatt sin tårn både i FAU, skolens driftsstyre og i det lokale idrettslaget.

– Det handler mest om behovet for å være med å hjelpe og å bidra.

– Hva gjør du når du skal slappe av og koble helt ut?

– Jeg bruker halvannet time hver kveld på å lande – det vil si å ikke gjøre noen ting. Da ligger jeg som regel på sofaen, noen ganger med mobilen i hånden. Jeg kobler av mest med å være alene, eller å gå tur eller jogge på morgenen. Vi bor bare 100 meter fra sjøen, og samboeren min er veldig glad i å padle. Selv har jeg aldri satt mine bein i en kajakk. Jeg liker best fjellet...

LINN KATRINE HØIE

» Alder: 43 år

» Sivil status: Samboer, to barn

» Bosted: Stavanger

» Aktuell: Administrerende direktør i Petrolia

Lager gamingrom på jobb

I 2014 ble gamle Netpower delt i tre, og Upheads ble utviklingsdelen som nå har vokst til et nasjonalt selskap med 100 ansatte, heleid lokalt og med kontorer i de andre store byene. På de siste fem årene har omsetningen økt med over 135 prosent. Nå gjør de møterom om til gamingrom.

TEKST OG FOTO: LARS IDAR WAAGE

xx

Et av møterommene har fått gamingstoler og nå skal Bjørg Tomlin og Upheads innrede rommet i en mer spillaktig stil. Bedriften har mange spillinteresserte og har eget e-sportlag.

UPHEADS AS

- » Etablert: 1994
- » Daglig leder: Bjørn Tomlin
- » Antall ansatte: 100
- » Omsetning: 150 millioner kroner (2019)
- » Internett: upheads.no

Da jeg kom inn i 2017 var vi rundt 50 ansatte. Første store oppgave var å ta noen strukturelle grep og flytte inn i nye lokaler. Man kan trygt si at de siste to-tre årene har vært en spennende reise, sier en stolt Bjørn Tomlin, daglig leder i Upheads.

Selskapet leverer IT-tjenester til SMB-markedet, altså små og mellomstore bedrifter, i sterk konkurranse med de store selskapene både lokalt og nasjonalt. Samtidig ser de fordeler av å være en mellomstor bedrift selv med tanke på å forstå og tilpasse produktene til de rundt 2200 kundenes behov.

– Mange verktøy er utviklet av de store gigantene med Microsoft og Google i spissen. Da er det vår jobb å gjøre teknologien tilgjengelig og nyttig for de små og mellomstore bedriftene, forklarer hun.

Samlet salgsavdeling

Selskapet har ulike forretningsområder, fra normal IT-drift for selskaper, ulike former for skylagring, utvikling for kunder og egenutviklede løsninger. Alle med samme mål: Å digitalisere på oppdrag fra kundene.

– Typiske oppgaver for utviklingsavdelingen kan være å få bort papirarbeid, se hvor man kan utnytte digitale løsninger som sparer både papir og arbeid. Vi har også utviklet vårt eget støttesystem, Bravo, der kundene kan jobbe med timeregistrering, salgsstøtte, regnskap og logistikk, tilpasset deres egen størrelse, sier den daglige lederen.

Utviklingen av produktet foregår både lokalt på Forus, men også via et selskap i Vietnam. I tillegg til hovedkontoret har Upheads kontorer i Oslo, Bergen, Trondheim og Haugesund.

– Vi har valgt en strategi med å ha salgsavdelingen samlet her på hovedkontoret, ikke spredt rundt i Norge. Et godt salgsapparat trenger et faglig miljø og har behov for å oftere møtes fysisk, mener hun.

Det siste halve året har derimot gitt utfordringer for næringslivet hva fysiske møter angår, og digitaliseringen har for mange gått raskere enn planlagt. Digitale møter har blitt en del av hverdagen for de fleste, og mange har fått behov for hjemmekontorløsninger.

– Vi merket det med en gang at vi

fikk mye å gjøre. Spesielt med en vekst i leveranser av hjemmekontorløsninger. Alle er jo med i et gigantisk eksperiment nå, ved å jobbe utenfor kontorene og jeg er imponert over hvor godt folk har taklet det, sier Tomlin.

– Hvordan har dere løst det selv?

– Hos oss har det fungert godt, men vi måtte gjøre noen endringer for å få lederne tettere på. Avdelingsvise morgenmøter via Teams har vært viktig, og vi har opplevd en vekst gjennom denne perioden.

Endringsvillighet

2020 har vært et år med store omveltninger og endringer, som nærmest har tvunget seg frem. Det mener Tomlin norske ledere burde utnytte til sin fordel.

– Når man opplever store endringer, blir man også mer tilpasningsdyktig for flere nye ting. Ledere rundt i Norge burde utnytte denne muligheten til å innføre andre nødvendige endringer nå som muligheten er her, mener hun.

I 2017 hadde Upheads rundt 50 ansatte.

Bjørg Tomlin kom inn i bedriften for tre år siden, og har både jobbet med flytting til nye lokaler og omorganisering. Nå har de doblet antall ansatte og hatt eventyrlig vekst i omsetningen.

I dag er de rundt 100, som er en dobling på tre år. Med stor etterspørsel etter IT-kompetanse har det vært vanskeligere å rekruttere, spesielt innen teknisk kompetanse til konsulentstillinger.

– Å være konkurransedyktige på lønn betyr derfor mye i vår bransje, for kompetansen har en markedsverdi. Samtidig har vi laget egne

opplæringsprogrammer for å lære opp ansatte selv, sier hun.

Blant annet tar bedriften inn lærlinger hvert år, som i de fleste tilfeller ender opp med fast ansettelse etter endt læretid. Videreutdanning og sertifisering har også blitt vesentlige faktorer de siste årene.

– Det har også gjort oss til en attraktiv plass å jobbe, siden de ser fordeler med god

kompetanseutvikling. Konsulentrollen har også andre krav til seg i dag, enn for få år siden, så vi får oppdatert folkene våre her også. Teknologien er jo i stadig utvikling.

Lager gamingmøterom

Å ta inn lærlinger og lære opp de ansatte selv har gitt positive resultater. Upheads har også rekruttert litt

utradisjonelt og ansatt personer uten den tradisjonelle IT-CVen, men med annen dataerfaring og praktisk kompetanse.

– For mange er data en hobby og livsstil, men de har en genuin interesse for faget. Hos oss er nerd en hedersbetegnelse og vi kårer årets IT-nerd hvert år, sier hun.

Dagens unge er gjerne i større grad opptatt av dataspill enn eldre generasjoner, det merker også den daglige lederen på interessen hos de ansatte. Inne i gangen på Forus er de derfor i ferd med å lage et av møterommene om til et gamingmøterom.

– Vi har hatt flere LAN-parties og stiller med eget e-sportlag i en liga. Laget består av ansatte hos oss og de kaller seg Layer 8. Interessen for gaming er nok større enn for friluftsliv for mange av de ansatte.

Upheads har hatt en eventyrlig vekst de siste årene, men har ingen planer om å stagnere. I fjor kjøpte de opp Emma EDB i Trondheim, som er Norges eldste IT-firma med røtter tilbake til 1958. Oppkjøpet gjorde at Upheads etablerte seg i Trondheim.

– Veksten skal fortsette og vi organiserer oss for videre vekst, enten det er organisk eller ved oppkjøp. Samtidig er vi kresne. Kun en femtedel av oppkjøp er helt vellykket, så det gjelder å finne de rette kandidatene, mener Tomlin.

Førersetet

Å få et større fotfeste blant de store i Oslo er også et mål fremover. I hovedstaden har de kapret kunder som Nationaltheatret og Oslo konserthus og vil bygge videre på filosofien om å være IT-leverandør for SMB-markedet.

– Upheads skal være en utfordrer til de store konkurrentene med hovedkontor på Østlandet, samtidig skal vi være tro mot kundene våre.

Få norske IT-selskaper har kvinnelig toppleder, noe som gjør Bjørg Tomlin relativt unik. Sammen har hun satt sammen et lederteam i bedriften som nå består av halvparten kvinner. Kjønn er derimot ikke viktigste kriterium.

– Vi skal ansette de beste, først og fremst. Sette sammen et lag som passer hverandre og som utfyller hverandre. Blant de øvrige ansatte er det forstøtt få kvinner, men flere og flere er på vei inn i bransjen.

– Hvordan skal dere møte fremtiden?

– Ved å sitte i førersetet, og både teste og ta i bruk ny teknologi på et tidlig tidspunkt for så og tilpasse denne slik at våre kunder kan ha nytte av den.

A man with short brown hair and a beard, wearing a light blue button-down shirt and dark shorts, is sitting on a blue armchair. He is looking towards the camera with a slight smile. Behind him is a large green wall with the word 'VENT' in white. To his left is a large green plant. To his right is a white cabinet with a 'Ventibox' air purifier on top. A small sign on the cabinet says 'FRESH AIR' and features a photo of a woman. In the foreground, there is a small black table with a white object on it.

VENT

Grønn teknologi rensner luften

Om bord i et fly over Atlanterhavet kom Egil Hansen og Ralf Iwersen opp med idéen om Ventibox mini, et produkt som rensner luften – tar bort lukt og patogene mikrober, altså uønskede bakterier og virus.

VENTITECH

Luft skal man bare føle, og helst ikke lukte.
Ventitech har derfor brukt dokumentert teknologi
som både fjerner vond lukt samtidig som den
holder luften fri for smitte – med grønn teknologi.

TEKST OG FOTO: LARS IDAR WAAGE

Et fly på vei hjem fra et møte med leverandører i USA, kom Egil Hansen og Ralf Iwersen på at teknologien de hadde lisens til å bruke, kunne revolusjonere måten man renser luften på og fjerne lukt. Å bytte ut parfyme med en grønn teknologi som fjerner lukt hørtes ut som en historie for god til å være sann, og et Google-søk viste at de ikke hadde noen konkurrerende produkter. Dermed begynte utviklingen av Ventibox mini, spesielt rettet mot barnehager og fjerning av lukt på stellerom.

– På stellerom og garderober i barnehager traff vi planken umiddelbart! Her var det nemlig en etterspørsel etter alternativer til kjemikalier allerede, og da vi kunne tilby vårt produkt så ble det løsningen for mange, forklarer Hansen, som i dag er salgsleder i selskapet.

Active Pure-teknologien er avansert, brukt av NASA, patentert i store deler av verden, og har dokumentert effekt på luftrensing ved å gjenskape egenskapene til friskluft, elektronisk. Og ikke bare fjerner den lukt, den tar også knekken på uønskede bakterier og virus.

– Vi har dokumentasjon på at vårt produkt fjerner patogene mikrober i luften og på overflater. Usynlig smitte er en av de største utfordringene i helsesektoren, og her får man forbedret luften, fjernet lukt og

samtidig redusert smitterisikoen, sier daglig leder Ralf Iwersen.

150 prosent økning

Akkurat disse egenskapene har gjort Ventibox ettertraktet også innen helsesektoren, spesielt sykehjem. Her har lukt vært en utfordring, og samtidig kan man redusere smitte blant de eldre.

– Her har jo covid-19 gitt oss en boost, ingen tvil. Vi leverte for eksempel flere enheter til Stavanger kommune, blant annet den midlertidige luftveislegevakten. Men det har vært litt mer stille nå etter sommeren og mange virker å ville sanere fremfor vår løsning som er kontinuerlig forbedring av luften, mener salgslederen.

Fjoråret endte med en omsetning på rett under fire millioner kroner. I år har de satt seg et hårete mål med ti millioner i omsetning, en økning på hele 150 prosent. Budsjettet er basert på salg og leveranser i Norden, men interessen fra resten av Europa begynner å komme.

– Akkurat nå har vi levert tilbud til en nederlandsk skole på 230 enheter. Får vi til slike leveranser skal vi klare budsjettet og vel så det, sier Hansen.

– Skoler er interessante når det kommer til luftkvalitet, og har alltid vært et problem. Å kun ventilere et klasserom er ikke nok,

spesielt på de eldre skolene. Ved å sette inn en større enhet som renser luften, vil luftkvaliteten bli bedre. Vi har faktisk foreldre med barn som har astma som har kjøpt våre produkter hjemme, og vil ha installert slike på skolen, sier Iwersen.

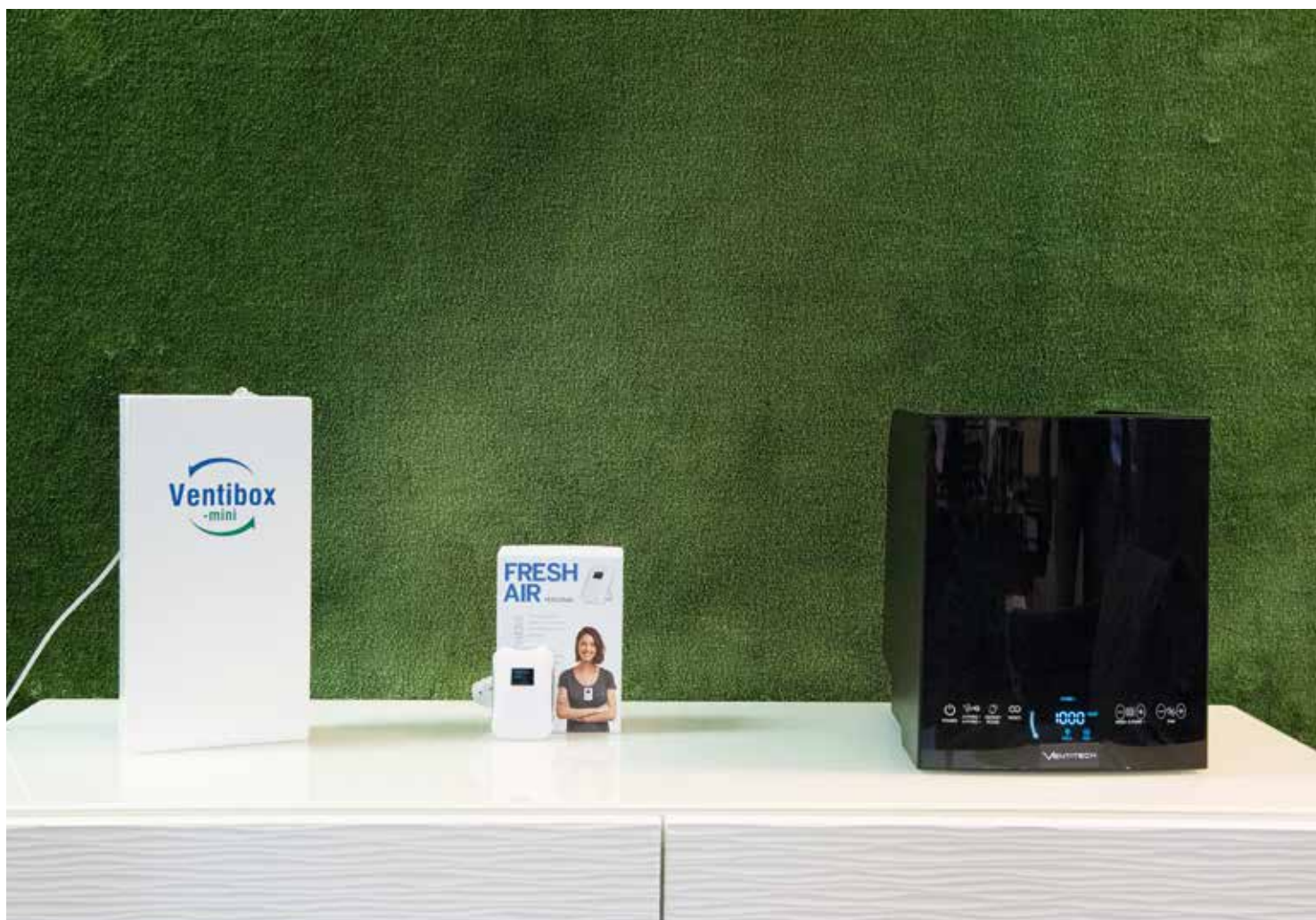
Videreutvikling

Gründerbedriften er så vidt fylt tre år, og mye har skjedd på de tre årene. De tror likevel det skal skje enda mer i årene som kommer. Videreutvikling av eksisterende produkter, samt nye produkter, er allerede under planlegging.

– Versjon to kommer, uten tvil. Når alt går litt mer av seg selv kan vi bruke ressurser på å utvikle den neste versjonen. Kanskje den kan styres og inneholde sensorteknologi som utvider bruksområdet? Mulighetene er mange. Vi jobber også konkret med et større produkt, med tanke på matindustri, forklarer Hansen.

Kasting av mat og svin er et stort globalt problem. Spesielt innen frukt og grønt, helt fra produktene plukkes til de ligger i butikkene. Et prøveprosjekt med dagligvarebransjen kan være første steg på veien.

– Ta for eksempel bananer og hvor mange av dem som må kastes fordi de begynner å bli brune. Dersom friskere luft,

Ventitech har flere produkter i sin portefølje, noen egenutviklede og noen fra sine leverandører.

«Vi har dokumentasjon på at vårt produkt fjerner patogene mikrober i luften og på overflater. Usynlig smitte er en av de største utfordringene i helsesektoren, og her får man forbedret luften, fjernet lukt og samtidig reduserer smitterisikoen.»

Ralf Iwersen

som gjør miljøet rundt dem bedre og fjerner gasser som bryter bananene ned, får dem til å holde seg friske et par dager ekstra, vil det bety store summer for bransjen gjennom et helt år, sier han før kollega Iwersen drar den videre:

– Husk også at dette med smitte er et fokusområde for slakterier. Listeria-bakterier er et problem for slakterier innen laks og E. coli på tradisjonelle slakterier. Hvis vi kan både gi de ansatte bedre luft og fjerne smitterisiko, så er det en vinn-vinn situasjon.

Problemløsning

For et av målene er å ikke stå stille, hele tiden være i bevegelse og finne nye løsninger. Gjerne skreddersydde etter problemstillingen.

– Akkurat den friheten har vi siden vi har vårt eget produkt, et produkt vi faktisk kan tilpasse etter markedets behov, sier Hansen.

Gründerreisen har kostet tid og penger. Egne sparepenger på rundt en million ble brukt på utviklingen av produktet. Så har de både hatt med investor, Validé og

Innovasjon Norge. Likevel har ikke pengene vært drivkraften.

– Vi ønsker å løse et problem, ideen om fornyelse og forbedring og gjøre noe godt for samfunnet for vår del. Få produktet ut i verden, for å bedre innemiljøet og skape noe godt for andre. Og ja, det kan jo gi en gevinst økonomisk, samtidig må vi holde oss i live og drive med en sunn økonomi, sier Iwersen.

Ventitech har i dag ingen egne selgere, men samarbeidspartnere som Rentokil, Nor Engros og Atea sørger for at produktet blir kjent ute i markedet.

– De er vår forlengede arm og hjelpere ut i markedet, sier han.

Investere i helse

Bare innen barnehagesektoren finnes det rundt 6.000 barnehager i Norge. Med et snitt på fire stellerom eller garderober per barnehage, blir det 24.000 rom som er potensielle brukere av Ventibox mini. I Sverige og Danmark er det ytterligere 7.000 barnehager.

– Her er det ingen grenser for potensialet. Og disse tallene er kun for én

sektor. Legg til helsesektoren så er markedet helt enormt, sier Hansen og fortsetter:

– For oss handler det også om å fokusere på at dette er et forebyggende tiltak, som jobber kontinuerlig, hele døgnet, alle dager. Sykefravær med vikar koster gjerne 4.000 kroner dagen i en barnehage. En Ventibox koster 300 kroner i måneden. I tillegg til eventuelt fravær, så bidrar det for inneklimaet og holder folk friskere, mener salgssjefen.

Å først reagere når skaden er skjedd, er kanskje vanlig, men kan også være mer kostbart enn å jobbe kontinuerlig med inneklima mener de to.

– Vi må ta mer vare på oss selv og investere i egen helse, sier Iwersen.

VENTITECH AS

- » Etablert: 2017
- » Bransje: Velferdsteknologi
- » Daglig leder: Ralf Iwersen
- » Omsetning: 4 mil. kr. (2019)
- » Internett: ventitech.no

TENKE NYTT I 2020?
VI HJELPER DEG I GANG MED
MODERNE REGNSKAPSLØSNINGER!

- SKYBASERT REGNSKAP
- FELKSIBEL ARBEIDSDELING
- ALLTID OPPDATERT STYRINGSINFORMASJON
- SIKKERHET OG BACKUP

KALLESTEN
Revisjon OG Regnskap AS

LA STÅ

NYE MEDLEMMER SIDEN SIST

REXOR MARINE AS

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Tom Even Pollack
51225560, tep@rexor.no
Web: rexor.no

ReXoR Marine AS er leverandør av arbeidsdykkere i Rogaland. ReXoR Marine AS ble opprettet i 2015, og har som hensikt å bli en av regionens foretrukne leverandører på arbeidsdykking og On/Off-Shore bemanning. Bedriftens arbeidsområde er i all hovedsak på Vestlandet, men ReXoR Marine kan påta seg oppdrag langs hele kysten. ReXoR Marine er en del av ReXor gruppen. Rexor Gruppen består av 3 aksjeselskap og 40 medarbeidere, som med hovedfokus tilbyr maritime tjenester i og ved vann.

SOLVIND AS

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Bjørn Hjertenes, 4751749520,
bjoern.hjertenes@solvind.no
Web: solvind.no

Solvind ble etablert av Jan Thiessen og Bjørn Hjertenes i 2003, og har siden drevet med utvikling, bygging og drift av vindkraftverk på Sørvestlandet. Siden 2005 har Solvind hatt et tett samarbeid med det erfarne tyske prosjekterings-selskapet WEA-Windenergiagentur. Samarbeidet har gitt verdifulle erfaringer fra ett etablert og sterkt vindkraftmarked og har styrket Solvind sin virksomhet i en utfordrende bransje.

BLANCHARD NORWAY AS

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Pål Lillebø,
pal.lillebo@blanchard.no
Web: blanchard.no

I The Ken Blanchard Companies tror vi på at alle fortjener å arbeide med gode ledere. Blanchard Norway er en ledertrenings og utviklingsbedrift med over 35 år med erfaring med å trene millioner av verdens beste ledere som vet hvordan de skal trekke frem det beste hos sine medarbeidere, skape en god arbeidsplass og levere resultater på bunnlinjen. Ledere er kjernen i bedriften din. Blanchard Norway sin ledertrening kan hjelpe dem til å være effektive operasjonelle ledere, mens de fremmer en god arbeidsplassopplevelse for sine ansatte.

TECTAL AS

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: John E Gilje
jeg@tectal.no Web: tectal.no

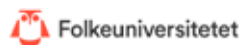
Tectal delivers transportation – and industrial lighting systems. They invent next generation electro-mechanic products. Tectal's first product series is emergency escape LED light for tunnels. These products are custom made for corrosive and harsh environments to comply with international standards, local regulations and the Norwegian Public Road Departments own handbooks. Tectal have also developed a LED strip series for tunnels. Tectal is proud to be the chosen supplier of Secom Light Products

STUDIEORGANISASJONEN FOLKEUNIVERSITETET

Beliggenhet: Oslo
Kontaktperson: Jon Lund,
jon.lund@folkeuniversitetet.no
Web: folkeuniversitetet.no

Studieforbundet Folkeuniversitetet er en ideell organisasjon som har som formål å bidra til et mer meningsfylt liv for den enkelte samt fremme livslang læring og likestilling i adgang til kunnskap, innsikt og ferdigheter. Folkeuniversitetet har 7 regioner med mer enn 40 lokale studiesteder og 23 medlemsorganisasjoner. Folkeuniversitetet har ingen eiere som skal ha utbytte, alle midler brukes til å gi et bredt undervisningstilbud.

SKAPARVERKET AS

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Arild Tveteraas,
arild@tveteraas.com
Web: tveteraas.com

Skaparverket er ein annleis plantebutikk, eit spennande utstillingslokale og ein møteplass for deg som ynskjer eit grønare, sunnare og meir levande innemiljø. Studier viser at grønne planter gjere både det psykiske og fysiske arbeidsmiljøet betre og sunnare. Undersøkelsane er basert på reaksjonane hos menneske som oppheld seg i rom med grønne planter samanlikna med rom utan planter. Hos Skaparverket finn du idéane, kunnskapen og løysningane. Ulike typar av friske og robuste inneplanter, og ei rekkje variantar av grønne moseinstal-lasjonar og planteveggar.

BUSINESSMASTERING AS

Beliggenhet: Egersund
Kontaktperson: Tove Reidun Dirdal Hofsmo,
41638251, tove.reidun@businessmastering.no
Web: businessmastering.no

Businessmastering tilbyr beste praksis og konkrete rammeverk – i den viktige koblingen mellom kultur og struktur. Businessmastering tilbyr lederutvikling, medarbeiderutvikling, foredrag, kurs, bøker, verktøy og innovative prosesser/metoder. Bedriften tilbyr bevisstgjøring og en rekke konkrete verktøy og metoder, herunder praktisk orienterte bøker og elegante prosesser og nettsky-app'er (Medarbeidersamtalen 2.0). BusinessMastering ble grunnlagt i 2005 og eies av de ansatte.

MDE NORWAY AS

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Lene Kaada, 51201000, lene.kaada@mde-group.com
Web: mde-group.com

MDE Group is a global recruitment company, specializing in placing talent, providing the highest skilled project personnel around the world. MDE attracts the best international candidates, delivering industry-leading solutions, for any stage of the project lifecycle. The company have an in-depth understanding of both local and international employment market, ensuring the compliance requirements of the Oil & Gas and Renewables sector are always met. MDE has offices across Norway, UK, Asia, Africa and US.

NYE MEDLEMMER SIDEN SIST

SERVTECH AS

Beliggenhet: Sandnes
Kontaktperson: Kjetil Pundsnes, 909 64 745,
kjetil@servtech.no
Web: www.servtech.no

Servtech AS er et salgs-/service-selskap i OE-gruppen og har kompetanse innen hydraulikk, flushing og akkumulatorer. Tilbyr salg, utleie, reparasjon, overhaling, testing og re-sertifisering, av alle typer trykkakkumulatorer og pulsdempere, til offshore, maritim og landbasert industri. Selskapet tilbyr tjenester innen sertifisering, salg og utleie, flushing og tørrisblåsing. Servtech AS har stor fokus på sikkerhet, pålitelighet og tett oppfølging av kunder, og ønsker med det å være en foretrukket samarbeidspartner for sine kunder – både nasjonalt og internasjonalt.

PROJECT NEON AS

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Laura Lewis, 48506213, laura@project-neon.com
Web: project-neon.com

Project Neon helps you communicate clearly. Project Neon unravel complex ideas and use their design and communication expertise to make them accessible. The company provides a range of marketing, communication and design services, either on a project-by-project basis or through on-going support.

PROJECT
NEON

NEW KAUPANG

Beliggenhet: Hjelmeland
Kontaktperson: Ketil Barkved, 91766096, ketil.barkved@newkaupang.com
Web: newkaupang.com

New Kaupang er et offentlig, non profit selskap som hjelper tomteiere å legge til rette og areal og infrastruktur for etablering av kraftintensiv industri i Rogaland. Dataprosessering, battericelleproduksjon, fiskeoppdrett på land og hydrogenproduksjon er eksempler på industrier som kan etableres.

BEDRIFTSAKADEMIET

Beliggenhet: Bryne og Egersund
Kontaktperson: Tone Scheie Gudmestad, 95947424, tone.gudmestad@bedak.no
Web: bedak.no

BedriftsAkademiet har etablert en ny avdeling Jæren og Dalane, med kontorer lokalisert på Bryne og i Egersund. BedriftsAkademiet hjelper arbeidssøkere med å komme ut i jobb. Selskapet er opptatt av at deres deltakere utvikler tro på seg selv, motivasjon og positive holdninger. Før BedriftsAkademiet presenterer en deltaker for en bedrift, arbeider bedriften med deltakeren for å etablere nødvendig trygghet på egne prestasjoner, kompetanse og ressurser. BedriftsAkademiet sitt mål er å formidle stayere til arbeidslivet: Stabile medarbeidere med engasjement for jobben.

LOKOMOTIV MEDIA

Beliggenhet: Bryne
Kontaktperson: Kari Nina Skare Sikveland, 51778400, kari@lokomotiv.no
Web: lokomotiv.no

Lokomotiv Media har jobbet med magasinproduksjon siden 2004 og gir i dag ut magasiner: Sirdalmagasinet, næringslivsmagasinet Næring på Jæren, som distribueres til samtlige bedrifter og husstander i Klepp, Time og Hå. Lokomotiv Media ble etablert på Jæren i 1995.

LOKOMOTIVMEDIA

HAGA BOLIG AS

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Tommy Haga, 47643331, tommy@thaga.no
Web: thaga.no

I 2009 startet daglig leder Tommy Haga selskapet T.Haga Maskin, og var da hovedsakelig graventreprenør. Med tiden har selskapet utviklet seg videre og er i dag en totalentreprenør med alle fag i eget hus, med nærmere 80 ansatte. Haga utvikler eiendommer, tar arkitekturprosjektering og byggsøk, bygger, og selger sine egne prosjekter.

LEMAN AS

Beliggenhet: Sola
Kontaktperson: Olav A Hove, 40348404, olav.hove@leman.com
Web: leman.com

LEMAN hjelper kunder over hele verden med deres transport- og logistikkoppgaver. Uansett oppgavens størrelse, er vår tilgang den samme: Å skreddersy den løsningen som tidsmessig og økonomisk best tjener kundens interesser. Det krever erfaring, fleksibilitet og kreativitet. On 1 September 2020, LEMAN opens the doors to a new branch office in Stavanger, which will be the 3rd LEMAN location in Norway. LEMAN sysselsetter ca. 800 ansatte i konsernet og vi ønsker løpende nye medarbeidere velkommen i våre seks land. På konsernets hovedkontor i Danmark jobber det ca. 140 medarbeidere.

LYSE LUX AS/BELYSNING

Web: Stavanger
Kontaktperson: Loyd Evensen, 51908000, loyd.evensen@lyse.no
Web: lyse.no

Lyse Lux er et selskap i Lysekonsernet. Lyse Lux forvalter alle typer offentlig belysning og utebelysning på vegne av ni eierkommuner. Eierkommunene har som mål å gi innbyggerne et trygt og innbydende utemiljø samt sikre veier gjennom rett belysning. Lyse Lux skal levere framtidsrettede løsninger som støtter opp om FN's bærekraftsmål.

NATURECO AS

Beliggenhet: Stavanger
Kontaktperson: Anne Elisabeth Carlsen, 91351815, anneelisabeth@natureco.no
Web: natureco.no

NATURECO AS is a small start-up business which offers consultancy on nature, ecology and mapping. NATURECO is nature, ecology, cartography and observations.

NATURECO

ANNONSER OG INNSTIKK

Størrelse angitt med BxH.
Prisene er medlemspris.

Helside: 230x310 mm, 194x280 kr. 19.750,-
Halvside: 194x136 mm (liggende) kr. 11.950,-
Kvartside: 194x67,5 mm (liggende) kr. 6.750,-
Innstikk: Pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

STYRELEDER

Vi må effektivisere offentlig sektor

ÅDNE KVERNELAND, styreleder i Næringsforeningen og JAN OLAV JOHANNESSEN, professor II ved Helsevitenskaplig fakultet ved UiS, faglig leder for Nettverk for medisin og helse og seniorforsker ved SUS

Når det tar over fire måneder å få behandlet en søknad om dagpenger, er det åpenbart at det er mulig å effektivisere offentlig sektor. Det er også en nødvendighet om vi som land skal være konkurransedyktige og sikre en bærekraftig velferdsstat framover.

I august var det fortsatt 67.000 som ventet på dagpenger fra NAV. De fleste av dem søkte allerede i mars og april, etter at koronakrisen slo inn over oss. I alt 438.000 personer søkte dagpenger etter at Norge stengte ned, de fleste som et resultat av permitteringer. «Alle søknader må behandles manuelt, regelverket er komplekst, og endringer måtte iverksettes i IT-systemene våre før saksbehandlingen kunne starte», opplyste Ellen Christensen, direktør for Arbeid og ytelser i NAV, til Nettavisen i august – når hun skulle forklare hvorfor det hadde tatt såpass lang tid. Jeg tror på det hun sier, men har vanskelig for å skjønne at det må være slik. Dagpenger er i utgangspunktet ikke behovsprøvd. Ikke er det særlig komplisert heller. Har du hatt inntekt over en viss tid, har du bortfall av arbeid, har du krav på dagpenger etter en fast utregning. En perfekt oppgave for en datamaskin. Det meste vet jo allerede myndighetene om oss fra før av. Resten er enkel dokumentasjon som arbeidsgiver og arbeidstaker kan besørge. Men slik er det altså ikke i dag. Det behandles manuelt, i en etat med rundt 19.000 ansatte. Det burde ikke vært slik.

Statsadministrasjonen øker

Og til tross for at en rekke statlige virksomheter er skilt ut i egne selskaper og virksomheter, øker statsadministrasjonen år for år – og mer enn folketallet skulle tilsi. I 2019, 166.555 årsverk. I 2017 ble

blant annet det statlige Jernbaneverket til statsforetaket Bane Nor. Mens bare vel 300 av de ansatte ble værende i det nyetablerte Jernbaneverket, fikk 4.500 ansatte formelt sett ny arbeidsgiver i statsforetaket. Det samme skjedde med om lag 1.600 ansatte som fikk ny arbeidsgiver da kirke og stat skilte lag. Over 6.000 ansatt forsvant altså ut av staten. Likevel er vi nå kun under 3.000 statlige årsverk bak 2016, ifølge Digitaliseringsdirektoratet.

Vi har også langt høyere andel offentlig sysselsatte i Norge enn gjennomsnittet blant OECD-landene (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling); 34,6 prosent av den totale sysselsettingen, mens gjennomsnittet er 21,3 prosent – viser 2015-tallene deres. Og mens 32,1 prosent av fastlands-BNP i Norge brukes på offentlig tjenesteyting, er snittet i OECD på 23,3 prosent.

Sysselsettingsveksten framover må derfor først og fremst komme i privat sektor for at vi skal styrke vår konkurransekraft. Ifølge SSB var sysselsettingsveksten i Norge på 172.000 personer i perioden fra 2008 til 2019. Tre fjerdedeler av dette, eller 134.000 personer, ble ansatt i offentlig sektor.

Som Sverige

Ja, andelen offentlige ansatte i Rogaland og Oslo ligger godt under store deler av resten av landet. I Rogaland skyldes det først og fremst få statlige ansatte, i forhold til folketallet. Blant mye annet er vårt

universitet og våre høyskoler betydelig mindre og lavere finansiert enn i Bergen og Trondheim. I Oslo har de betydelig færre ansatte i kommune og fylkeskommune, siden det er en organisasjon i hovedstaden og alt er en og samme kommune. Hadde resten av landet hatt like lav andel offentlig ansatte som Rogaland og Oslo – og tilsvarende høy i privat sektor, hadde vi hatt 123.000 flere ansatte i privat næringsliv. Andelen offentlig ansatte hadde falt til like under 30 prosent. Fortsatt høyt i OECD-sammenheng, men likevel betydelig lavere og mer på nivå med Sverige.

Men det betyr ikke at vi trenger å slappe av og ikke effektivisere offentlig sektor i vår region. Antall ansatte i kommuneadministrasjonene er forbausende stabilt tross all den digitalisering som er innført. Våre kommuner og vår fylkeskommune – sammen med våre statlige institusjoner – må bli mer effektive og på den måten frigjøre arbeidskraft til privat næringsliv og samtidig sikre det offentlige tjenestetilbudet. Skjer ikke det, er risikoen til stede for at velferdsstaten settes under press. I en økonomisk framtid der vi skal bli mindre avhengig av olje- og gass, er det neppe økonomisk bærekraftig at offentlig sektor vokser mer enn privat sektor. Og blir vi best til å effektivisere her i Rogaland og Stavanger-regionen, vil det bidra til å styrke tjenestetilbudet og næringslivet mer hos oss enn andre steder i landet.

«Antall ansatte i kommuneadministrasjonene er forbausende stabilt tross all den digitalisering som er innført».

Ådne Kverneland

Bærekraftskonferanse for næringslivet

pionér

14. oktober, kl. 08.30,
FOMO / Scandic Stavanger Forus

naeringsforeningen.no

Kan Norge tette eksportgapet?

HÅKON SKRETTING • direktør, Norwegian Energy Partners med ansvar for Arktis, Canada, USA, Mexico, Russland og Kazakhstan.

En ny rapport fra Menon Economics er for AS Norge mindre kjekk lesning. Uten eksport av olje og gass har vi en betydelig negativ handelsbalanse. I tillegg har handelsbalansen utviklet seg i negativ retning de senere år.

I forbindelse med at regjeringen arbeider med en ny eksporthandlingsplan, har Menon Economics på oppdrag fra Eksportkreditt, utarbeidet en rapport som de har kalt: «Kan Norge tette eksportgapet?» Denne er tilgjengelig under publikasjoner på Menon Economics sine hjemmesider. Jeg anbefaler alle å lese denne.

Norge har fire store eksportindustrier. Viktigst er olje og gass. En god nummer to er leverandørindustrien knyttet opp mot olje og gass, samt tilhørende maritim industri. Deretter kommer kraftkrevende industri, mens sjømat ligger på fjerdeplass. Olje- og gasseksporten er like stor som de neste tre nevnte på listen lagt sammen. Alt annet som finans, reiseliv, fornybar, næringsmiddel er små i forhold. Takket være en positiv handelsbalanse har Norge muligheter til å subsidiere elbiler og andre miljøtiltak som ingen andre land matcher. Norge kommer også godt unna koronakrisen. Vi taper oljefondet med ekstraordinære midler til både bedrifter og organisasjoner. Her er vi i en særstilling.

Fallende

Oljeproduksjonen i Norge har over tid vært fallende, og følgelig også eksporten. Norge produserer i dag mindre enn to prosent av verdens oljeforbruk. Vår andel er i tillegg på vei nedover. Verden øker oljeforbruket og dermed produksjonen i årene som kommer, mens vår produksjon avtar. Reduksjonen i særskatten som oljeindustrien er pålagt bidrar til at nedgangen ikke blir så brå som den kunne vært. Ifølge Statistisk Sentralbyrå vil likevel investeringene i norsk oljeindustri bli noe lavere neste år sammenlignet med Koronaåret 2020. Enda mer alvorlig er det at operatørene kutter leteprogrammer. Skal en finne olje må en lete. Manglende leting vil gi et ytterligere fall på lengre sikt. Det kommer til å påvirke norsk økonomi i betydelig grad og begrense muligheten regjeringen vil ha til å dele ut rause støtteordninger.

Norsk olje og gassproduksjon har langt lavere utslipp enn gjennomsnittet. Derfor skulle en tro at det var om å gjøre å opprettholde norsk oljevirkosomhet på et høyest mulig nivå så lenge det er etterspørsel i verden. Men utrolig nok er det noen småpartier i Norge som markerer

seg med at de vil legge ned vår oljebransje og gi våre markedsandeler til andre produsentland, selv om det fører til høyere totalutslipp og skader norsk økonomi.

Avhengige av eksport

Tilbake til Menon sin rapport. De synliggjør hvorfor eksport er viktig. Vi kan ikke bare handle internt i Norge. Til det er Norge altfor lite. Vi er fullstendig avhengig av at vi eksporterer våre varer enten det er olje og gass, fisk eller mer bearbejdede produkter. Det er eksport som opprettholder vår velferd.

Studier viser at eksportbedrifter er mer produktive enn bedrifter som ikke eksporterer. Det er en diskusjon i akademien om det er slik at bedriftene blir mer produktive av å delta i den internasjonale konkurransen, eller om de får suksess utenfor Norge fordi de er mer produktive. Sannsynligheten er stor for at det er litt av begge deler. Sikkert er det at ved å jobbe internasjonalt får en tilgang til internasjonale verdikjeder som kan bidra til å øke verdien av arbeidskraften. Sitat fra Menon rapporten: «Gjennom deltakelse i internasjonale verdikjeder oppnår bedriftene lettere tilgang til teknologi, kunnskap og nettverk som bidrar til at de oppnår høyere produktivitetsvekst».

Dårligst ut

Rapporten sammenligner også ambisjonene, ressursbruk og resultat innen eksportfremme mellom Norge, Sverige og Danmark. Norge kommer her desidert dårligst ut, både når det gjelder ressursbruk og kvaliteten på denne. Vi lever på oljen. For egen del er det da hyggelig å erfare at nettopp egen organisasjon Norwegian Energy Partners (tidligere INTSOK) og Sjømatrådet blir fremhevet som to eksempler på satsinger som har gitt målbare positive resultater. Jeg skal ikke bruke tid i denne artikkelen til å mene noe om fremtidig organisering av norsk eksportfremme som rapporten tar opp, men en ting er helt klart: Skal en vinne, er bare det beste godt nok. Generell kunnskap og generell satsing nytter ikke i et verdensmesterskap. En må ha høy spesialkunnskap om markedene en skal jobbe mot, samt høy kunnskap om bransjen en skal fremme inkludert tilhørende teknologier. I tillegg må en ha fokus, fokus og atter fokus, mot klare, vedtatte og målbare mål. Da er det viktig at eksportfremme er industristyrt og ikke politisk styrt. Det må være politikerne som

skal støtte industrien og ikke industrien som skal støtte politikerne.

Utnytte vår kompetanse

Skal vi redusere eksportgapet som måtte komme etter hvert som norsk olje og gass eksport avtar, er det mest nærliggende at vi øker eksporten innen områder hvor det er et betydelig internasjonalt marked, og hvor vi har teknologi og tjenester som etterspørres. Det vil med andre ord si at vi må utnytte vår kompetanse innen olje og gass – samt annen maritim virksomhet.

Norwegian Energy Partner (NORWEP) har nylig publisert en markedsrapport som viser totale årlige investeringer innen olje og gass offshore frem til 2024. Den viser en årlig gjennomsnittlig markedsvekst på hele ti prosent. Offshore-markedet er i inneværende år 106 milliarder dollar. I 2024 forventes dette å være på 153 milliarder dollar. Med andre ord vil investeringene være nesten 50 prosent høyere i 2024 enn i dag. De markedene som forventes å vokse mest er Brasil, Saudi Arabia, UAE, Qatar samt Guyana – den nye oljeprovinsen i Sør-Amerika. Samtidig forventes det også en ny kraftig vekstperiode for investeringer innen olje og gassproduksjon fra skifer på land i USA.

For mange offshore-rettete bedrifter er markedet for utbygging av offshore vind «den nye olje». Og ifølge den siste rapport som jeg sitter med, så vil markedet vokse med 12 prosent i snitt per år fremover. Neste år vil det ligge på cirka 47,5 milliarder dollar. Det er mer enn en tredjedel av offshore olje og gass. Det er markedene i Europa og Kina som dominerer, men USA og Taiwan kommer.

Det er med andre ord nok å ta fatt i for en ekspansiv norsk leverandørindustri. Men markedet er i hovedsak utenfor Norge. NORWEP har satt som mål at vi skal bidra til å øke den internasjonale omsetning til norsk oljeservice fra 100 milliarder kroner som er det siste tallet vi har, til 150 milliarder kroner i 2030. For offshore vind er tilsvarende målsetting 50 milliarder kroner i 2030. Det er noe å strekke seg etter, men fullt mulig. Det internasjonale markedet vokser – og det er en økende etterspørsel etter teknologier og tjenester som norsk leverandørindustri er gode på som blant annet; offshore-operasjoner, subsea-teknologi, digitalisering, miljøteknologi, økt oljeutvinning, avansert bore- og brønnteknologi.

Det er med fokusert satsing mot voksende markeder med teknologier og tjenester vi er gode på at vi kan tette eksportgapet.

400 complaints and objections

During the past three years, the County Governor of Rogaland has raised 400 complaints and objections which are to be considered by the elected county representatives. The complaints have been raised even though the government has asked county governors to show greater regard for local democracy. This has caused upset amongst many politicians. Last September, Monica Mæland, who was Minister for municipal and modernisation matters at the time, asked the county governors to show far greater regard for local democracy in issues relating to planning permission. She urged them to exercise extreme caution when overriding decisions made at a local political level.

The County Governor of Rogaland has raised 400 complaints and objections during the past three years. This has caused upset amongst many politicians.

An ocean of opportunities

Eight million tonnes of plastic end up in the sea every year. This plastic is a massive threat not only to animal life in the sea but also to humans. This year's TV Campaign by NRK is in aid of reducing plastic emissions in the ocean, starting with where the crisis is at its very worst: In South-East Asia.

In keeping with tradition, Rogaland's business community will once again be taking part this year. On Wednesday, 14th. October, voluntary callers from various municipalities and business sectors of Rogaland will join forces at Stavanger's Concert Hall to call upon the general public for donations to this year's NRK TV Campaign. Other telethons will be conducted simultaneously in Haugesund, Egersund and Vindafjord. Last year, a total of over NOK 5.3 million was raised by just under 800 companies.

This year's TV Campaign by NRK is in aid of reducing plastic emissions in the sea, starting with where the crisis is at its very worst: In South-East Asia.

Nordic Edge gears up for a new kind of conference

As with most of its counterparts, Nordic Edge Expo is taking on an entirely new format in 2020. The conference will be in digital form and will feature transmissions from all of the Nordic countries, as well as from Brussels, on one digital platform. The slogan for this year's conference is «Rethink Normality», which would seem highly appropriate during what has been a most unusual year.

«In this new day-to-day life, Nordic Edge Expo also needs to adapt. We need

to be progressive and innovative, whilst safeguarding many years of trust. We are going above and beyond webinars and basic online solutions and taking things to a whole new level», says General Manager Stig Finnesand.

«In this new day-to-day life, Nordic Edge Expo also needs to adapt, says General Manager Stig Finnesand.

Linn Katrine Høie, CEO of Petrolia Noco.

A managing director doing things her way

She has experienced loneliness and the feeling of «not fitting in» on a personal level. But nothing lasts forever in life, and Linn Katrine Høie has also since learned that «being different» can most definitely become an asset. The oil company which she

has been directing for the past year, partly from Bergen and partly from Stavanger, is young and small. Despite this, Petrolia Noco has made the most extensive oil discovery in the North Sea to date this year. Many are saying that this is no coincidence.

UPCOMING SCI ACTIVITIES

- 13.09 Hafslund by bike.
- 17.09 Housing in Norway.
- 22.09 My new hobby: Volunteering.
- 24.09 My new hobby: Watersport.
- 14.10 Spouse Network Program: Staying international during uncertainty.
- 15.10 Stavanger- an attractive finance hub.
- 20.10 Labour law and work environment.
- 28.10 Entrepreneur 2020: Business models

More events to be confirmed – remember to check the event calendar.

Stavanger Chamber International (SCI) – The Regions largest International Network

- » Regional welcome programme for newcomers
- » Area Orientation courseday
- » Out Country Orientation course
- » Repatriation Course
- » Cultural awareness
- » Networking
- » Introduction to Norwegian activities and sports
- » Job training sessions for spouses

Contacts: Randi Mannsäker and Inger Tone Ødegård

Fra utenforskap til tech-jobber

«Håkon» har alltid vært interessert i data, er strukturert og analytisk. Samtidig har han hull i CV-en, så jobber innen IT og tech har virket uoppnåelige. Nå har han jobbtilbud fra Boost AI etter et samarbeid mellom dem og Allservice.

TEKST OG FOTO: LARS IDAR WAAGE

I sin korte yrkeskarriere har «Håkon» prøvd flere yrker og sist var han under opplæring for å bli barista. Men Silje Aukland og Allservice kartla kunnskapen og interessene hans og det viste seg å være noe Boost AI kunne trenge. Nå har han gjort jobben så godt at han har fått et jobbtilbud på bordet.

– Dette er jo en gladsak, det er jo det. Men vi ser også at flere og flere unge som ikke har utdanning eller kanskje ikke fullført videregående skole engang, sitter på gode datakunnskaper som de gjerne kunne brukt ute i næringslivet. I tillegg

sliter mange med sosial angst eller andre diagnoser som kan være hemmende, sier Aukland som er veileder hos Allservice.

Tradisjonelt sett har de tilknyttet Allservice gjerne fått stillinger som inneholder enkle arbeidsoppgaver - som lager og butikkjobber. Å knytte til seg en helt ny bransje, med helt andre krav til kompetanse, har vært krevende.

– De bransjene vi som oftest samarbeider med har kanskje bare krav om truckførerbevis eller erfaring fra kundeservice, samtidig som du stiller på

jobb presist. Men de krever ikke høyere utdanning, forklarer hun.

Solskinns historie

For Håvard Dahl-Olsen og Boost AI ga dette en ny mulighet. De har økt antall ansatte til over 100 på få år, der de fleste jobber som såkalte AI-trenere. Jobben består i å tilpasse deres teknologi til kundenes behov og ønsker, og trene systemet slik at det fungerer som det er tiltenkt. Med litt tilpasninger fant de fort ut at «Håkon» passet godt inn en sånn rolle.

– Han har en veldig fokusert tilnærming til jobben, og det hele er en solskinnshistorie. De verktøyene vi bygger, som han er en del av, er helt unike i verden – i et marked der vi konkurrerer med nesten 3.000 lignende selskaper og noen av de er giganter som Google, Microsoft og IBM, sier Dahl-Olsen.

Lyst på jobben

Suksessen har ført til at to nye fra Allservice nå har startet hos Boost AI. De startet i sommer og er for tiden under opplæring. Både Allservice og Boost tror alle parter vil tjene på et slikt samarbeid.

– Erfaring tilsier at arbeidsmiljøet blir bedre med rausere miljø og høyere trivsel. Det fører igjen til høyere effektivitet og lavere sykefravær. Samfunnsnytt er stor for hver eneste vi får ut av NAV-systemet og inn i jobb, sier Aukland før Dahl-Olsen utdyper:

– Et av de viktigste elementene når vi ansetter, er følelsen av at de har veldig lyst å jobbe for Boost. Vi fikk tre søknader, og når den ene er et brev som sier «da jeg leste at stillingen var ledig, ble jeg så utrolig glad», så vil man gjerne ha vedkommende. Det snakket til meg og jeg

visste hvem vi skulle ha: Den som hadde mest lyst.

Nytt yrke

Mange innen denne kategorien har følt på et utenforskap som gjør det vanskelig å komme seg i jobb. Dersom de får tilliten, viser det seg ofte at de er svært lojale medarbeidere som er glad i de faste rammene og de samme kollegene.

– Å like rutinearbeid og forutsigbarhet er en undervurdert egenskap i dagens arbeidsliv. Hvis de kommer inn her, begynner sakte og man fokuserer på mestring, tilhørighet og motivasjon, så får du sannsynligvis en 100 prosent lojal medarbeider tilbake, sier veilederen.

For Boost AI er det godt nytt. Da Håvard Dahl-Olsen startet i Boost AI for fire år siden var han en av få i verden med denne tittelen. I dag er det over 3.000 sertifiserte AI-trenere i verden. Et nytt yrke er skapt, men det er mange faglige tilnærminger til en slik jobb.

– For meg handler det om å ha en rett miks av mennesker. Da vi startet med dette hadde vi utfordringer vi ønsket å løse, men gjennom prosessen har det endret seg litt. I dag ser vi store samfunnsmessige fordeler med slike ansettelser, sier han.

Et unikt samarbeid mellom Boost AI og Allservice gjør at Håvard Dahl-Olsen og Silje Aukland nå har tre personer på jobb i tech-bedriften på Forus.

STAVANGER REKRUTTERINGSINDEKS

August 2020

1728

utlyste jobber

Det ble registrert 1728 ledige stillinger i løpet av august i Rogaland. Det er 27,6 prosent lavere enn tilsvarende måned i fjor. Det er på nivå med 2017, men langt fra krisenivåene vi hadde i august 2015. Antallet helt ledige har kryper fortsatt nedover, og er nå 4,5 prosent. Det er 0,2 prosentpoeng høyere enn på landsbasis. Antallet delvis ledige og på tiltak er samtidig lavere en landssnittet her i Rogaland.

	aug.19	aug.20
Ledere	47	24
Ingeniør- og IKT-fag	417	167
Undervisning	170	92
Akademiske yrker	113	51
Helse, pleie og omsorg	376	334
Barne- og ungdomsarbeid	42	58
Meglere og konsulenter	95	43
Kontorarbeid	147	63
Butikk- og salgsarbeid	234	172
Jordbruk, skogbruk og fiske	6	5
Bygg og anlegg	313	321
Industriarbeid	183	152
Reiseliv og transport	140	81
Serviceyrker og annet arbeid	92	158
Uoppgitt	11	7
Totalt	2386	1728

Tallgrunnlaget til rekrutteringsindeksen utarbeides av NAV og presenteres hver måned i Rosenkilden. Indeksen viser hvor mange nye stillinger som ble lyst ut i løpet av hele måneden.

NYTT OM NAVN

KARINE NÆSS FRAFJORD

Ny kommunikasjonsansvarlig i Nordic Edge

Karine Næss Frafjord har jobbet i 20 år med tv-produksjon i NRK, TV2 og TVNorge, hvor hun har vært reporter, programleder og produsent for en rekke dokumentarfilmer. Siden 2010 har hun jobbet som Managing and Editorial Director i Sandviks Nordic Media hvor hun hadde ansvaret for å utvikle et digitalt økosystem med nettsider, apper og podcaster med informasjon til gravide og nye foreldre i Norge, Sverige og Finland. Næss Frafjord begynte som kommunikasjonsansvarlig i Nordic Edge Expo og VIA, Vital infrastruktur arena 1. juni 2020.

ÅSLAUG KJETILSDATTER AARHUS

Ny rådgiver grunnskole i Ungt Entreprenørskap

Åslaug vil ha ansvar for å implementere SMART-programmet ved barneskoler i Rogaland. SMART er et ideverksted hvor skolebarn blir utfordret på å avdekke behov, utvikle ideer og finne løsninger. Åslaug har jobbet som lærer ved Austrått skole i Sandnes før hun startet i Ungt Entreprenørskap.

SINDRE ÅRTHUN

Ny senior teknisk rådgiver i Abacus IT

Sindre Årthun har startet som ny senior teknisk rådgiver i Abacus IT. Han har en bachelor i IT, og 13 års variert erfaring i IT-bransjen. Sindre vil fokusere på en trygg og sikker IT-plattform for kundene, med ekstra fokus på dokument og samhandlingsløsninger i Microsoft 365. Sindre styrker Abacus IT sin satsing i Rogaland med å levere komplette skybaserte IT-løsninger inkludert ERP. Han ser frem til å bistå mange nye kunder.

SOLVEIG KVADSHEIM

Ny digital designer i Skarp

Solveig Kvadsheim har startet som digital designer i Skarp reklamebyrå. Solveig er utdannet grafisk designer og interaktiv AD, fra Hyper Island i Sverige. Hun har lang erfaring fra å jobbe med idé, kommunikasjon, grafisk design og UI/UX for spennende kunder. Solveig brenner for godt design, gode brukeropplevelser og riktig grensesnitt.

ALEXANDER LEHMAN

Ny patentrådgiver i Hamsø Patentbyrå

Alexander Lehmann er opprinnelig fra Berlin, og har nylig avsluttet et PhD program i fysikk ved Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg i Tyskland. De siste to årene av PhD programmet samarbeidet han med en professor ved UiS, og har derfor bodd i Stavanger. Som del av studiene har Alexander tilegnet seg omfattende kunnskap innen programmering i forbindelse med høytytelses databehandling, hvor det brukes mange prosessorer for å håndtere store datamengder. Før PhD programmet hadde Alexander blant annet praksis hos Siemens hvor han jobbet med lover og regelverk i forbindelse med deklarerer av farlige stoffer. Med Alexander på laget har Hamsø Patentbyrå nå medarbeidere fra hele sju nasjonaliteter; Norge, Sverige, Danmark, Storbritannia, Nederland, Portugal og Tyskland.

ANDERS DRAMSTAD

Ny systemadministrator i Conta

Anders Dramstad startet som systemadministrator hos Conta AS 1. august 2020. Han kommer fra stillingen som Senior IT Consultant hos Dataplan IT Partner AS. Anders skal hovedsakelig sørge for at våre systemer fungerer som de skal, i tillegg til å jobbe med Backend utvikling. Vi er svært glade for å få Anders på vårt team!

ADRIAN KVANVIK

Ny rådgiver i Sopra Steria

Adrian kommer fra DNB der han har erfaring fra prosjekt-, program- og porteføljestyling i det sentrale strategi- og konsulentmiljøet og hvor han har vært sentral bidragsyter i en rekke konsernovergripende endringsinitiativer.

ANNONSER OG INNSTIKK

Størrelse angitt med BxH.
Prisene er medlemspris.

Helside: 230x310 mm, 194x280 kr. 19.750,-
Halvside: 194x136 mm (liggende) kr. 11.950,-
Kvartside: 194x67,5 mm (liggende) kr. 6.750,-
Innstikk: Pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

NYTT OM NAVN

TONNE SCHEIE GUDMESTAD

Ny avdelingsleder i BedriftsAkademiet

Tone Scheie Gudmestad er ansatt i BedriftsAkademiet AS som avdelingsleder for Jæren og Dalane. Bedriftsakademiet hjelper folk ut i jobb, ved en lønnsom og samfunnsansvarlig rekruttering. Tone har videreutdanning i personalledelse og bachelor i sykepleie, og har i tillegg erfaring som avdelingsleder i bedriftshelsetjeneste, arbeidserfaring inne karriereveiledning, rekruttering og salg.

INGRID ROTH

Ny daglig leder i VIVON

Ingrid kommer fra stillingen som daglig leder i Jæren Produktutvikling, og har solid erfaring innen ledelse, forretningsutvikling, regnskap og økonomi. Hun har også mange års erfaring med veiledning og rådgivning av gründere. Nå har hun startet selskapet VIVON AS som har spesialisert seg på rådgiving og praktisk hjelp i forbindelse med skilsmisser og samlivsbrudd.

GJERT ANDERS SALTSKÅR BJERKEVOLL

Ny karriereveileder i BedriftsAkademiet

Gjert Anders Saltskår Bjerkevoll er ansatt som karriereveileder hos BedriftsAkademiet Jæren og Dalane. Gjert kommer fra stillingen som salgsrådgiver hos Personallhuset. Han har mastergrad i økonomi og ledelse, og har de siste årene jobbet med oppsøkende salg, rådgiving og personaladministrasjon i bemanningsbransjen. Fra før har han to års erfaring som karriereveileder hos Din Utvikling.

ELIN IDLAND

Ny karriereveileder i BedriftsAkademiet

Elin Idland er ansatt som karriereveileder hos BedriftsAkademiet Jæren og Dalane. Elin kommer fra stillingen som markedsansvarlig og karriereveileder hos AS3 Employment Rogaland. Hun har flere års erfaring innenfor salg i Horeca markedet og nettverksbygging. I tillegg har hun erfaring innen rekruttering, bemanning og formidling av tolketjeneste via eget firma.

MAREN E. JACOBSEN

Ny markedsansvarlig i Nordic Edge

Maren Jacobsen kommer fra stillingen som aksjonsleder for Kreftforeningen. Hun har tidligere vært markedschef for NRK sin TV-aksjon, hvor hun var ansvarlig for markedsplanen, merkevarebygging, samt markeds- og mediestrategi til seks ulike bistands- og hjelpeorganisasjoner. Maren Jacobsen begynte som markedsansvarlig i Nordic Edge Expo 14. april 2020.

TONJE AASTVEDT

Ny junior rådgiver i Sopra Steria

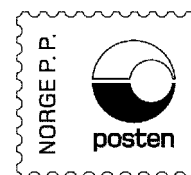
Tonje er nyutdannet med mastergrad i økonomi og administrasjon med fordypning i økonomisk analyse. Hun har i tillegg arbeidserfaring som ansatt i IT-avdelingen ved UiS der hun har vært delaktig i ulike digitaliseringsprosjekter, eksempelvis ServiceNow. Hun har også ledererfaring fra rollen som næringslivsmesseansvarlig i MastØk. Tonje starter som junior forretningsrådgiver i august.

ANNONSER OG INNSTIKK

Størrelse angitt med BxH.
Prisene er medlemspris.

Helside: 230x310 mm, 194x280 **kr. 19.750,-**
Halvside: 194x136 mm (liggende) **kr. 11.950,-**
Kvartside: 194x67,5 mm (liggende) **kr. 6.750,-**
Innstikk: Pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

Returadresse:
Næringsforeningen
i Stavanger-regionen
Postboks 182
4001 Stavanger

#TGIM™

THANK GOD IT'S MONDAY

HVA ER DET MED
OSS I **HINNA PARK**
OG MANDAGER?

Det kan du lese mer om på:
tgim.no

HINNA PARK

THANK GOD IT'S MONDAY